

GŁOS NARODU

Nr. 307. — ROK XLI.

CZWARTEK

8 LISTOPADA 1934.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i Drukarnia, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.

Przedpłata wynosi:

Miesięcznie . . . . .

W Krakowie
z ogłoszeniem bez odnoszenia
5 — zł. 4-50 zł.

Na całym obszarze Państwa polsk.
z przesyłką pocztową
5 — zł.

Zagranicą
8 — zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. Drukarnia Nr. 133-44 i 144-06.

Redakcja niezamówionych artykułów
nie zwraca i nie honoruje, listów
nieopłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

Redakcja przyjmuje strony
od godziny 11. do 13.

Dysproporcja.

Wszystko więc odbyło się według stosowanego już od dawna szablonu: minister skarbu, prof. Zawadzki, wygłosił obszerny exposé budżetowy, następnie uzasadniał swe stanowisko wobec rządu przedstawiciele klubów sejmowych, a w końcu poseł Miedziński „rozprawił się” — zgodnie z opinią jednego z pism sanacyjnych — z opozycją. Tak było rok temu, dwa, a nawet trzy, nie zatem nie zmieniło się. Wśród podniesionych przez opozycję zarzutów jest bardzo dużo takich, które wytaczane były już dawniej. Nie wysiadał się także na nowe argumenty poseł Miedziński, a i w przemówieniu ministra Zawadzkiego były przeważnie rzeczy znane, omawiane przez niego niejednokrotnie zawsze z jednym i tym samym skutkiem, to znaczy, że tylko drobny ułamek planów i przewidywań realizuje życie. Większość natomiast pozostaje w sferze pobożnych życzeń, które nigdy nie przybiorą kształtów realnych.

Głównym przedmiotem przemówienia ministra skarbu był preliminarz budżetu na rok 1935/36, deficyt budżetowy oraz zabiegi rządu o wynalezienie nowych źródeł dochodu, któreby chociaż częściowo pokryły przewidywany niedobór w nowym budżecie. Zdaniem prof. Zawadzkiego, sytuacja finansowa państwa przedstawia się na ogół nieźle. Deficytu nie udało się wprawdzie uniknąć, ale istnieją wszelkie możliwości jego pokrycia. Stan rynku finansowego ocenia minister skarbu bardzo optymistycznie i sądzi, że zamierzone przez niego operacje kredytowe będą załatwione pomyślnie. Przewiduje nawet, że dojdą do skutku transakcje kredytowe na rynkach zagranicznych, co znacznie ułatwiłoby sytuację finansową państwa, zastrzega się jednak minister, że w owych zamierzeniach liczy rząd wyłącznie na własne siły.

Raczej należałoby powiedzieć — na siły społeczeństwa, bo jednak tylko ono, jego często nadmierny wysiłek, że wspomniemy choćby pożyczkę Narodową, pozwala ministrowi skarbu na wyciąganie optymistycznych wniosków, z niezbyt pomyślną sytuacją. A właśnie społeczeństwo nie ma najmniejszych podstaw do wielkiego zadowolenia czy radości, gdyż znajduje się wobec perspektywy nowych podatków, przy pomocy których ma być ratowana równowaga budżetowa. Te prawie 60 milionów złotych, które będą wydobyte ze społeczeństwa, nie uprawniają do optymistycznych przewidywań. A nie jest wykluczone, iż na tem się nie skończy, bo zapowiedziane przez ministra operacje kredytowe otwierają przed społeczeństwem nowe, dodatkowe perspektywy.

Zapewne, że punkt widzenia ministra skarbu, odpowiedzialnego za gospodarkę finansową państwa, musi być inny, aniżeli zapatrywania tak popularnego dziś szarego człowieka. To się rozumie samo przez się. Ale to nie znaczy, ażeby ten szary człowiek nie miał prawa domagać się uwzględnienia jego potrzeb i interesów. Tymczasem we współczesnej Polsce stosunki układają się w ten sposób, że czynnik rządowy myśla o tem coraz mniej i wskutek tego powstaje coraz bardziej rażąca dysproporcja między

polityką skarbową a wymaganiami życia gospodarczego. Stąd pochodzi inne zjawisko: optymizm u góry nie znajduje oddźwięku u dołu. A składa się na to wiele innych przyczyn, nie tylko polityka podatkowa.

O tych innych przyczynach mówili przedstawiciele klubów opozycyjnych. Obraz, nakreślony przez nich, wienie przedstawia nasze stosunki wewnętrzne oraz dołę i niedołę szarego człowieka. I jeżeli chodzi o rezonans przemówień, wygłoszonych w generalnej dyskusji budżetowej, to niewątpliwie uwagi opozycji spotkają się z większym zrozumieniem w społeczeństwie, aniżeli exposé pana ministra skarbu czy też posłów prorządowych. Pierwsi, mimo wszystko, nie utracili jeszcze kontaktu z życiem, natomiast min. Zawadzkiemu przysłaniają rzeczywistość polską potrzeby skarbu, a pozostałym mówcom interesy jednego ugrupowania politycznego. Jaskrawym wyrazem tego stanowiska było przemówienie posła Miedzińskiego.

Nie wydaje się nam, ażeby je można było uważać za pogrom opozycji, jak to usiłuje przedstawić wspomniane już pismo sanacyjne. Nawet te argumenty, które w innych warunkach mogłyby naprawdę brzmieć przekonująco, w naszej polskiej rzeczywistości tracą bardzo poważnie na sile. Literatura nielegalna, która, sądząc z wywodów posła Miedzińskiego, istnieje już w dużej ilości, jest zawsze wynikiem nie normalnych stosunków w państwie, powstaje na tle braku wolności prasy, a jako niepodlegająca kontroli opinii społeczeństwa, przybiera często formy karygodne. Pisząc to, wiemy, że nie mówimy nie nowego. Identyfikację argumentu używano przed wojną, gdyż ówczesne warunki polityczne, istniejące w niektórych zaborach, powodowały powstawanie i szerzenie się literatury nielegalnej. Sądziłszy, że tamte czasy minęły już bezpowrotnie i że zjawisko t. zw. literatury nielegalnej w niepodległym państwie polskim nigdy się nie pojawi.

Albo ten ustęp z przemówienia posła Miedzińskiego, w którym mówił o zwalnianiu z posad rządowych osób, zajmujących stanowisko opozycyjne wobec rządu. Zdaniem posła Miedzińskiego tak być musi, gdyż to stanowi rzekomo „gwarancję” nowoczesnego państwa.

Nie wiemy, jakie gwarancje miał na myśli poseł Miedziński, a jeszcze mniej rozumiemy, co zyskuje na tem państwo, gdy zwiększa się coraz bardziej liczba niezadowolonych, a skarb musi łożyć coraz większe sumy na utrzymywanie młodych emerytów. Jest to jedno z tych licznych nieporozumień, jakie powstają na tle identyfikowania państwa z rządzącym nim obozem. Dyskusja budżetowa w Sejmie nie przyczyniła się z pewnością do usunięcia tych nieporozumień.

A. D.

Warszawa, 7. 11. (Telef.) P. Prezydent Rzplitej przybył do Złotnik koło Kalisza na polowanie. Będzie on tam gościem b. ministra sprawiedliwości Wyganowskiego.

Warszawa, 7. 11. (Telef.). Dr. Tań. Buczkowski, naczelnik Wydziału Personalnego w Banku Polskim, został mianowany dyrektorem Banku Polskiego.

Odroczenie Sejmu i Senatu na 30 dni.

Warszawa, 7. 11. (PAT.) Dziś o godzinie 13.45 przybył do gmachu sejmu dyrektor biura prawnego prezesa rady ministrów p. Władysław Paczowski, który wręczył p. marszałkowi sejmu zarządzenie Prezydenta Rzplitej w sprawie odroczenia sesji zwyczajnej sejmu. Brzmi ono: „Na podstawie art. 25 Konstytucji odraczam z dniem 7 listopada 1934 r. sesję zwyczajną sejmu na dni 30. Spada, dnia 6 listopada 1934 r. (—) Prezydent Rzplitej Ignacy Mościcki, (—) Prezes Rady Ministrów Leon Kozłowski.

Następnie p. dyr. Paczowski zarządzenie podobnej treści z powołaniem się na art. 37 konstytucji doręczył panu marszałkowi senatu.

Referaty budżetowe

objęli wyłącznie członkowie B.B.

Warszawa, 7. 11. (Telef.). Na posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej dokonano rozdziału referatów poszczególnych części budżetu. Referaty objęli wyłącznie członkowie klubu B. B. Szczególny posmak ma fakt, że znany poseł Sanojca podjął się referatu funduszy ministerstwa spraw wojskowych, jakoteż funduszu rozbudowy miast, do których to spraw nie posiada żadnych kwalifikacji.

Także w senackiej komisji nastąpił przydział referatów pomiędzy członków B. B.

Czy wreszcie likwidowanie posła Polakiewicza?

Warszawa, 7. 11. (Telef.) W kołach politycznych zwróciła uwagę niechęć do obrad Komisji Budżetowej Sejmu dotychczasowego szefa grupy budżetowej w B. B. posła Polakiewicza. Rolę, która dotąd jemu przypa-

dała, objął tym razem poseł Sowiński, który wspólnie z posłem Holyńskim dokonał z ramienia B. B. podziału referatów poszczególnych części budżetu. Zwrócono uwagę na zmiany jakie zaszyły w rozdziale referatów. Referat budżetu wojskowego, który od kilku lat był w rękach posła Polakiewicza przydzielono posłowi Duchowi. Również poseł Brzozowski, który bardzo czynnie współpracował w latach ubiegłych w Komisji Budżetowej nie otrzymał tym razem żadnego referatu.

Żywa dyskusję wywołała sprawa przydziału referatu w sprawie materiałów z rewizji w Banku Gospodarstwa Krajowego, która to sprawa znalazła się w Sejmie na wniosek Klubu Narodowego. Poseł Rymar z Kl. Narodowego sprzeciwił się połączeniu dyskusji w tej sprawie z dyskusją budżetową a poseł Kornecki z Kl. Nar. zażądał powierzenia referatu w sprawie wspomnianych materiałów posłowi Rymarowi. Większość z B. B. powierzyła ten referat posłowi Holyńskiemu. Zgodzono się, by tę sprawę traktować oddzielnie od budżetu. Następne posiedzenie Komisji Budżetowej wyznaczono na 11 grudnia.

Kupuj tylko
W DROGERII Im. SW. TERESY
STEFANA HYŁY KRAKÓW
WISŁNA 6.
mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie
kosmetyki, gąbki, galanteria toaletowa
złota, chemikalia i t. d.
TOWAR W WIELKIM WYBORZE,
NAJLEPSZEJ JAKOŚCI.
Ceny niskie. Ceny niskie.

Danina szkolna będzie powszechna.

Warszawa, 7. 11. (Telef.). W projekcie ustawy o daninie szkolnej ustalono zasadę, że daninę płacić będą wszyscy właściciele mieszkań w miastach i miasteczkach a nie tylko obecni płatnicy podatku mieszkaniowego. Płacić będą daninę także zwolnieni od podatku mieszkaniowego do roku 1940 właściciele lokali w nowych

domach, a także właściciele mieszkań jednopokojowych. Po wsiach pociągnięci będą do płacenia tej daniny gospodarze, posiadacze chat, a przy wymiarze daniny mają oni być traktowani jako właściciele mieszkań jednopokojowych.

—XX—

Nowa taryfa kolejowa dopiero w styczniu

Warszawa, 7. 11. (Telef.). Prace Ministerstwa Komunikacji nad reformą towarowych taryf kolejowych są w pełnym toku. Nowe, obniżone taryfy wprowadzone będą od 16 stycznia przyszłego roku. W sferach kolejowych mówią, że wprowadzona w r. 1929 obniżka taryf poważnie zmniejszyła 4/5 opłat przewozowych. Ogół towarów opłaca taryfy niższe o 20 do 40 proc., a szereg surowców uzyskało daleko

idące ulgi, sięgające do 60 proc. Przy obecnej rewizji niższe będą przedewszystkiem dla towarów o zasadniczym znaczeniu dla życia gospodarczego, które opłacają stosunkowo duże przewozy kolejowe, jakkolwiek same są bardzo tanie. W nowej taryfie będzie utrzymana zasada różniczkowania w odniesieniu do rozmaitych artykułów.

—OO—

Po meksykańsku obrabowano pociąg pod Warszawą

Warszawa, 7. 11. (PAT.). Wczoraj o godz. 21.52 na szlaku Błonie—Płochocin kilku bandytów wtargnęło z bronią w rękę podczas biegu pociągu do wagonu bagażowego. Po sterowaniu kierownika pociągu oraz konduktora, zrabowali ambulans kolejowy z zawartością ok. 38 tys. zł. Zatrzymawszy pociąg automatem czynnym hamulcem przed przystankiem Gołębki, zbiegli w niewiadomym kierunku.

Warszawa, 7. 11. (Telef.). Szczegóły napadu są następujące:

Do Warszawy zdążył pociąg 514 osobowo-towarowy z wagonem ambulansowym, w którym znajdowała się kasa żelazna, zawierająca 38 tysięcy złotych, stanowiących własność skarbu. Pieniądże wieziono do Warszawy z różnych kas kolejowych. Nikt nie zwrócił uwagi na trzech podróżnych, którzy wsiadli do pociągu w Płochocinie, ostatniej stacji na której pociąg zatrzymał się przed Warszawą. Gdy pociąg znajdował się w pobliżu Ożarowa do wagonu ambu-

lansowego, strzeżonego przez konduktora i bagażowego wtargnęło nagle trzech drabów. Jeden z bandytów stał z rewolwerem na czatach, dwu pozostałych wzięło kasę żelazną i wyrzuciło ją z pociągu. Następnie bandyci pociągnęli za hamulce i korzystając z wolniejszego biegu pociągu wyskoczyli z wagonu już na terenie powiatu warszaw. Gdy pociąg stanął wszczęto pogon za bandytami. Dotychczasowe śledztwo doprowadziło do znalezienia rozprutej kasy rakiem porzuconej w odległości 1 km. od Ożarowa. Ślady kół wskazują, że na bandytów czekała furmanka. Natrafiono już na ślad bandytów i przeprowadzono kilkanaście aresztowań.

Warszawa, 7. 11. (Telef.). Minister spr. zagr. p. Beck przyjął ambasadora francuskiego p. Laroche'a, zaś wiceminister Sezmek przyjął posła chińskiego.

—OO—

O czym piszą inni?..

Rozbijanie Stron. Narodowego.

W imieniu „Związku Młodych Narodowców” (secesja ze Stron. Narodowego) zadebiutował w Sejmie pos. Z. Stahl i spotkał się z miłym przyjęciem ze strony B. B. Sarnaczyński „Dzień Pomorski” wiele sobie obiecuje po tym nowym tworze politycznym. Przytoczywszy różne dane o powstaniu i ideologii „Zw. Młodych Narodowców” pisze:

„Eudecja wśród młodych sromotnie przebiegała. Starzy przewodcy Str. Nar. pozostają w odosobnieniu. Ci młodzi, których eudecja wyzyskiwała w walce partyjnej, politycznych burdach ulicznych, w awanturkach demonstracyjnych antyrządowych i antyspołecznych — przejeżdżali na ocy. Z niewolników i murzynów partyjnych, zrywając otwarcie ze Str. Nar. młodzi przestawiali się powoli w nowy element, poszukujący własnych dróg rozwoju i działania społecznego. Nieuchronnym tego następstwem jest to, że młodzi rozprawiają się dziś tak zdecydowanie z fałszem i obłudą tej partii, do której niedawno jeszcze należeli. Nie też dziwne, że coraz więcej ludzi, patrzących i trzeźwo oceniających naszą rzeczywistość, za punkt honoru obywatelskiego uważa, że nie mogą pozostawać nadal w Stronnictwie Narodowym.

Proces uzdrawiania stosunków wewnętrznych dokonywa się zatem siłami społecznymi. Jeśli po tej linii pójdzie dalej, niepotrzebne będą ani Berezny Kartuskie, ani inne środki ochronne, zabezpieczające ład społeczny przed szkodnictwem partyjnym i szkodnikami”.

Tylko, że ten „Zw. M. N.” zerwał ze „starymi” ze Stron. Narodowego, tak równie prędko jakoś pogodził się z niektórymi „starymi” z B. B. To go stawia w świetle zagadkowym.

Żydzi językiem u wagi we Lwowie.

Żydowski „Unzer Express” opowiada, co to było z wyborami prezydium miasta we Lwowie... Zostali wybrani pp. Drojanowski (prezydent) i Ostrowski (wiceprezydent), bo choć na nich nie głosowali niektórzy członkowie B. B. (legjoniści), ale głosowali żydzi. Upadł zaś p. Weryński (kandydat na drugiego wiceprezydenta), ponieważ żydzi nie chcieli na niego głosować. Skutkiem tego, wybory poszły w odwłokę. Wykorzystując ten czas żydzi i chcą przy pomocy B. B. przeformować żyda na wiceprezydenta. Ale sami się ze sobą nie mogą zgodzić. Asymilatorzy chcieliby swojego kandydata, a syjonisci — swojego.

„Syjonisci — streszcza „Gazeta Warszawską” wywody „Unzer Expressu” — czują, że są językiem u wagi. Ponieważ 9 członków rady ma prawo do jednego ławnika, jest rzeczą pewną, że w radzie miejskiej zasiądzie ławnik syjonista. Jednakże syjonisci chcieliby wytargować jeszcze jednego ławnika. Obiecują głosować na kandydata asymilatorów na stanowisko trzeciego wiceprezydenta, wzamian za co żądają, aby żydzi asymilatorzy, których jest 7, oraz dwaj nieżydzi, członkowie klubu B. B., oddali swoje głosy na drugiego syjonistycznego ławnika. Klub B. B. boi się pójść na tę kombinację, obawiając się, że opozycja „toż pocznie zbyt wielki hałas”, jeśli żydzi dzięki głosom B. B. uzyskają i trzeciego wiceprezydenta, i dwóch ławników, zamiast jednego.

Jeśli jednakże żydzi zgodzą się oddać wzamian za to głosy na dr. Weryńskiego, jako drugiego wiceprezydenta, to wobec tego, że w klubie B. B. nie ma jednomyślności i większość klubu sama swojego kandydata przeformować nie może (czego dowiodły ostatnie przerwane wybory) — kto wie, czy targi sanacyjno-asymilatorsko-syjonistyczne nie dojdą do skutku”.

Powoli, powoli dokonuje się ujarzmienie miast polskich przez żydów.

Co będzie z konstytucją?

Z powodu pogłosek kursujących na temat losów uchwalonego przez sejm projektu konstytucji warto zanotować, co pisze „A. B. C.”:

„Senat — twierdzi warszawski Dziennik — któremu projekt został przesłany, po wierzył już referentowi sen. Rostworowskiemu z B. B. opracowanie zapowiadzianych poprawek i w terminie konstytucyjnym, tj. z końcem stycznia r. p. zwrócić go Sejmowi. Wobec znanego stanowiska, zajętego w tej sprawie przez czynnik decydujący, prawdopodobne jest, że Senat, który nie jest związany żadnym terminem konstytucyjnym, nie załatwi poprawek Senatowi, tak że i projekt

„Związek Młodych Narodowców”.

Uderzającą jest ruchliwość t. zw. „młodych narodowców”, którzy zerwali ze Stronnictwem Narodowym i próbują wytworzyć własną organizację polityczną. Ruchliwość ta objawia się w szerokiej akcji wydawniczej i w działalności organizacyjnej. „Młodzi narodowcy” mają w tej chwili kilka pism (tygodnik „Czuwamy” w Poznaniu — „Akcję Narodową” we Lwowie — miesięcznik „Awangarda” w Poznaniu — „Redutę” w Warszawie). Nadto wydali szereg broszur propagandowych lub nawet grupowych dzieł teoretycznych, których autorami są przywódcy tej młodzieży, jak Stahl, Piestrzyński, Drobnik, Wisłocki i in. W zakresie organizacyjnym rozwijają ożywioną działalność na pewnych terenach, głównie w Wielkopolsce, na Pomorzu, w Warszawie i Łodzi, Małopolsce (poza Lwowem) jest jeszcze prawie nietknięta przez ten ruch. Tworzone na tym terenie komórki organizacyjne podlegają władzom Stron. Narodowego. Młodzi zaś secesjonisci ze „Stron. Narodowego” rozwijają swoją działalność w ramach zatwierdzonego już przez władze „Związku Młodych Narodowców”, który z pewną dumą stwierdza, że ma już własną reprezentację w sejmie (posłowie Stahl, Dembiński) i w radach gminnych paru miast (Poznań, Łódź). Ta wielostronna działalność „Związku Młodych Narodowców” będzie w najbliższej przyszłości zwracała uwagę społeczeństwa; kierownicy są ruchliwi i lubią rozgłos. Co właściwie sędzi o tym nowym tworze politycznym?

NIESTALONA TAKTYKA. — Jest to ruch jeszcze nieskrystalizowany. Ruch — w stadium rozwoju i krystalizacji. Tak w zakresie programu, jak taktyki.

Przedewszystkiem uderza w nim zupełna płynność stosunku do obozu rządowego. „Starzy” ze „Stron. Narodowego” pogadują, że „Związek Młodych Narodowców” jest właściwie zamaskowaną sanacją i rozwija się dzięki jej poparciu. W szczególności wskazuje się na lwowskie środowisko jako specjalnie w tym kierunku zaangażowane. Trudno jednak powiedzieć, ile w tych przypuszczeniach jest prawdy. Może nawet — nie. Z tygodnika „Czuwamy” dowiadujemy się, że radni z klubu „młodych narodowców” w Poznaniu wstrzymali się od głosowania nad wnioskiem Klubu Narodowego, by Rada miejska zaskarżyła do Najw. Trybunału Administracyjnego niezatwierdzenie p. Ratajskiego na urząd prezydenta miasta przez Min. Spraw Wewnętrznych. Równocześnie jednak „młodzi narodowcy” z innych terenów są zdecydowanymi opozycjonistami i pięści zaciskają przeciw sanacji (ośrodki w Warszawie i Łodzi).

O ile stosunek „Z. M. N.” do sanacji nie jest wyjaśniony, o tyle stosunek do „Stron. Narodowego” jest całkiem jasny i wyraźny. Jest to stosunek nie tylko niechęci, ale gwałtowności nawet — walki. Nie brak wypadków pobicia się (np. w Łodzi) przedstawicieli jednej i drugiej strony.

To właśnie sprawia, że do „Z. M. N.” trzeba się na razie odnosić sceptycznie. Jeśli ci „młodzi” na serio myślą o wyzwoleniu się z pod kurateli „starych”, jak mówią, to mocno podejrzane jest wyzwalanie się tylko od „starych” ze „Stron. Narodowego”, przy równocześnie kokietowaniu „starych” z B. B.

NIJASNY PROGRAM. — Podobnie dopiero w stadium krystalizacji znajduje się program „Z. M. N.”. Dotąd złożyli ci młodzi powiedzieć, czego nie chcą; nie powiedzieli natomiast wiele na temat, czego chcą.

Są więc ci „młodzi” zdecydowanymi przeciwnikami „demoliberalizmu”; często spotykamy się w ich pismach także z frazesem: walka z kapitalizmem, ze „zgnitym parlamentaryzmem”. Równie twardo opowiadają się za antysemityzmem, choć w tym „Czuwamy” zaznacza, że ten antysemityzm będzie się różnił od metod rozwiązanego „Obozu Narodowo-Radykalnego” w Warszawie.

A więc same na razie tylko negacje. Przyznać trzeba, że nad pozytywnym rozwiązaniem problemów państwowości polskiej pracuje kilku utalentowanych i wykształconych „młodych narodowców”, że ogłaszane przez nich dzieła konkretyzują wolną program „Polski Narodowej”, są to jednak głosy prywatne, rozwiązania indywidualne, nie zaś program związku.

POTRZEBA KONKRETYZMU. — Jest w ruchu „młodych narodowców” wiele dynamiki i aktywności. Jest jednak ciągle jeszcze za wiele frazeologii bez treści. Z drugiej strony z przyjemnością stwierdzamy w nim skłonność do studiów, do naukowego pogłębiania problemów, do badań zjawisk naszego życia zbiorowego na szerokiej płaszczyźnie przemian ustrojowych w Europie. Może więc z tego ruchu młodych

w bieżącej sesji nie będzie już uchwalony. Jest to zaś, jak wiadomo, ostatnia sesja przed nowymi wyborami”

wyrósł kiedyś aktywny i skonsolidowany obóz i odegrać wybitną rolę w dziejach naszego państwa. Zależy to już jednak od kierownictwa „Z. M. N.” — mianowicie od tego, czy kierownictwo zdoła się samo na zerwanie z pustą frazeologią i negacją, a zabierze się do skon-

„Stan rezerwy politycznej między Polską a Czechosłowacją”.

Praga, 7. 11. (PAT.) Minister spraw zagr. dr. Beneszy wygłosił wczoraj w parlamencie przemówienie o polityce zagranicznej. Przechodząc do omówienia paktu wschodniego, min. Beneszy oświadczył, że memorandum polskie w tej sprawie, wręczone rządowi francuskiemu, zawiera m. in. zastrzeżenia dotyczące Czechosłowacji. Ponieważ memorandum to jest i pozostaje nadal poufną notą dyplomatyczną minister nie może narazie o niem mówić. Rząd czechosłowacki wyniszczył już rządowi francuskiemu swe stanowisko w tej sprawie.

W Europie zarysowuje się nowa konstelacja polityczna, której głównymi składnikami są: porozumienie polsko-niemieckie ze stycznia r. b., projekt paktu wschodniego, wstąpienie Sowieci do Ligi Narodów oraz zagadnienie możliwości porozumienia między Francją, Włochami i Małą Ententą. Przedwczesnym byłoby chcieć już dziś definitywnie zakreślić prawdopodobny rozwój tej nowej konstelacji europejskiej.

Stosunki Czechosłowacji z Niemcami są dobre i polepszają się automatycznie przez każde zbliżenie Rzeszy z przyjaciółmi Czechosłowacji.

Przechodząc do omówienia stosunków z Polską min. Beneszy oświadczył: Między Czechosłowacją a Polską trwa stan wzajemnej rezerwy politycznej. Różnice, jakie wynikły ub. wiosny między obu państwami po znanej ówczesnej kampanii prasy polskiej, wywołanej po 26 stycznia, nie straciły wprawdzie swego lokalnego charakteru i jako takie zostały określone przez rząd polski. Podkreślona została natomiast różnica poglądów, na niektóre ważne

kretyzowania programu przebudowy ustroju na szerokiej podstawie jakiejś konsekwentnej ideologii. Cóżby np. młodzi narodowcy powiedzieli, gdyby się im poleciło przestudjowanie enc. „Quadrage, anno”? Do katolicyzmu przyznają się otwarcie i — nie wątpimy — szczerze! Czy nie uważają, że ich to obowiązuje do zaznajomienia się z encykliką społeczną Piusa XI? W. Z.

zagadnienia ogólnej polityki europejskiej. Świadczy o tem: obecny stan stosunków polsko-francuskich, odpowiedź Polski w sprawie paktu wschodniego, wizyta premiera Goemboesa w Warszawie, stosunki Polski z M. Ententą, dalszy ciąg antyczeskiej kampanii części prasy polskiej i inne jeszcze sprawy o charakterze formalnym i rzeczowym, o których narazie nie trzeba się rozwodzić. Dobrem jest, że rzeczywisty stan ustosunkowania się Polski do Czechosłowacji wyjaśnia się przez postępujące precyzowanie polityki polskiej. Jest to lepsze, niż pozostawanie w niepewności, co do charakteru tych stosunków. Musimy je jednakże uważać nie za przejściową taktykę, ale za ważne i trwałe fakty polityczne i liczyć się z nimi spokojnie zarówno obecnie jak i na przyszłość. Wypływają z tego dla nas pewne niewygody, ale równocześnie także wielkie korzyści. Naszym obowiązkiem jest wyzyskanie ich. Nie będziemy przechodzić do porządku dziennego ani nad jedną ani nad drugą sprawą. Wydarzenia te bierzemy na przyszłość pod uwagę w naszych kalkulacjach politycznych. Nie można przeto zarzucać Polsce lub też potępiać ją za to, że prowadzi politykę swoich interesów tak, jak je rozumie. I my tak czynimy i tak będziemy czynić, nie ukrywając przytem w niczem naszych celów i planów, które nie były, nie są i nie będą skierowane przeciw Polsce, które jednakże są zdecydowane, chcąc zdecydowanie i konsekwentnie bronić żywotnych interesów i godności naszego państwa w zgodzie z ogólnym interesem pokoju europejskiego.

—oo—

Co oznacza konferencja w Angorze?

Półrządowa „Prager Presse” poświęca zakończonym świeżo obradom „Unji Bałkańskiej” w Angorze artykuł naczelnym, w którym podaje pewne interesujące szczegóły.

Konferencja Rady Bałkańskiej obradowała w Angorze od dnia 2 listopada b. r. pod przewodnictwem greckiego min. spraw zagr. Maximos, przy udziale delegatów Turcji, Rumunii, Jugosławii i Grecji jako właściwie dalszy ciąg obrad z dnia 19 października b. r. w Belgradzie, a więc bezpośrednio po pogrzebie króla Aleksandra. W Angorze podkreślono też ponownie solidarność odnośnych państw w kierunku

USTALENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZBRODNIĘ MARSYLSKĄ

a zarazem uzgodniono pogląd o konieczności użycia stosownych środków zapobiegawczych przeciw anarchicznym metodom w polityce zagranicznej.

Nienaruszalność granic, ustalonych przez traktaty jest dalszą dewizą państw bałkańskich, a pod tym względem stwierdzono w Angorze całkowitą zgodność Bałkanu z państwami Małej Ententy.

Znamienne uwagi wypowiedział w związku z tem rumuński min. spraw zagr. Titulescu. Podniósł on konieczność wysłwienienia tła, na którym dojrzał zamach marsylski, domagał się

SANKCYJ PRZECIW BURZYCIELOM POKOJU

ktokolwiek on był, akcentując przytem konieczność utworzenia

TAKIEJ SIŁY WOJSKOWEJ,

któraby przekonała wrogów pokoju, że ich zamysły są bez widoków powodzenia. Mowa min. Titulescu dowiodła, że obie grupy regionalne (Bałkan i Mała Ententa) w rzeczywistości są jednolitym blokiem.

Konferencja w Angorze przygotowała ponad to także ściślejszą współpracę gospodarczą odnośnych państw, a ważnem jest również, że umocniła nadzieję na pozyskanie także tych państw bałkańskich, które dotąd do tego związku nie przystąpiły. Odnoś się to zwłaszcza do Bułgarii. Urzędowy organ sofijski podkreślił ten fakt zapewniając, że obrady w Angorze budzą w Bułgarii prawdziwe zainteresowanie. — W tych warunkach konferencja w Angorze zamknięta uchwałą o powołaniu do życia wspólnego „Banku Bałkańskiego”, jest niewątpliwie

ważnym etapem na drodze utrwalenia pokoju na południowym wschodzie Europy, gdzie tradycyjnie od długich dziesiątków lat dopatrywano się właśnie niebezpieczeństwa pod tym względem. Na tym odcinku dzieło tragicznie zmarłego min. Barthou już doczekało się realizacji.

Min. Goemboes w Rzymie.

Rzym, 7. 11. (PAT.) Premier Goemboes odbył wczoraj w pałacu weneckim konferencję polityczną z Mussolinim, która trwała zgórą dwie godziny. Według krążących pogłosek, omawiać miano m. in. stosunki włosko-węgierskie z punktu widzenia rokowań, toczących się obecnie pomiędzy Włochami a Francją. — Rozpatrywać miano również skutki, jakie dla węzłów, łączących Węgry i Włochy mogłyby pociągnąć ewentualne zbliżenie Włoch do państw Małej Ententy.

Budapeszt, 7. 11. (PAT.) Korespondent „Pester Lloyd” donosi z Rzymu, że Włochy w przyszłych rokowaniach z Francją nie zmienią swego stanowiska w sprawie Węgier. Rozmowy Goemboesa z Mussolinim doprowadziły do ponownego stwierdzenia zgodności polityki włoskiej i węgierskiej zarówno w przeszłości jak i na przyszłość. Wszystkie obliczenia budowane na możliwościach oziębienia stosunków włosko-węgierskich są — zdaniem korespondenta — zgóry skazane na niepowodzenie. „Magyar Ország” donosi, że obecnie dojdzie prawdopodobnie w Rzymie do zawarcia takiej samej umowy kulturalnej włosko-węgierskiej, jaką ostatnio Węgry zawarły z Polską.

Rzym, 7. 11. (PAT.) Agencja Stefani donosi: Bawiący tu węgierski premier udał się wczoraj rano do pałacu królewskiego, gdzie wpisał się do księgi audjencjonalnej.

Taniej niż za cenę BILETU II. KLASY możemy podróżować SAMOLOTAMI P. L. L. „LOT”

Na ziemiach Rzeplitej.

Polska organizacja młodzieży w w. XIV

Najstarszą organizacją młodzieży w Polsce było t. zw. Prawo Pachołcze istniejące na Śląsku raciborskim w XIV w. Ciekawe światło na początki jego rzutu dokument z 1318 r., odkryty niedawno w archiwum kolegiaty farnej w Raciborzu. Powstaniu tej organizacji dała początek epidemia, która dziesiątkowała ludność, a zwłaszcza młodzież. Ocaleni od śmierci młodzieńcy uczynili ślub, że rok rocznie od Wielkanocy aż do Zielonych Świąt będą urządzali procesje chłopców i dziewcząt pod Bożą Męką. Postanowili też nie urządzać w tym czasie żadnych zabaw i tańców i prowadzić skromny i pracowity tryb życia.

Strona organizacyjna zrzeszenia przedstawiała się następująco: członkowie zwykli składali się z młodzieży męskiej i żeńskiej w wieku od 18 — 28 lat. Kierownictwo stowarzyszenia spoczywało w rękach młodzieży. Składało się ono z wójta pachołczego jako prezesa i 18 ławników, zwanych aniołami stróżami, gdyż pilnowali porządku na procesjach. Tego rodzaju organizacje przetrwały kilkakrotnie, jak o tem świadczy dokument z r. 1672, przechowany do dziś dnia w archiwum parafjalnem w Lubomiu na Śląsku. (KAP.)

Siostry Betanki w diecezji kieleckiej.

Ks. Biskup Augustyn Losiński dekretem z 12. X. r. b. zatwierdził Towarzystwo Pracy Betankiej w diecezji kieleckiej. Członkinie tego zgromadzenia, czyli tzw. Siostry Betanki, pragną przyczynić się do budowania Królestwa Chrystusowego, pracując na plebanjach i po parafjach. Towarzystwo Pracy Betankiej jest w pojęciu prawa kościelnego „pia unio“, wyposażone w kościelną osobowość prawną. Zgodnie z przepisami prawa kanonicznego podlega Ordynariuszowi Diecezji kieleckiej i rządzi się statutem, napisanym przez założyciela ks. Małysiaka, a zatwierdzonym przez tegoż Ordynariusza. Towarzystwo Pracy Betankiej ma swą siedzibę w Kielcach przy kaplicy półpublicznej swego domu. Towarzystwo Pracy Betankiej ma już 9 placówek w 4 diecezjach: Siostry Betanki pracują po parafjach, zajmując się gospodarstwem, stowarzyszeniami żeńskimi, młodzieżą, biednymi i chorymi, a także misją dworcową. Przyjmują kandydatki; informacji o nich udziela założyciel ks. Józef Małysiak Z. P. P. Kielce, pl. Leonarda 2. albo S. Przepłona SS. Betanek, Kielce, ul. Złota 27. (KAP.)

Niedbalstwo lekarzy Kas Chorych w orzeczeniu Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy ogłosił ostatnią orzeczenie w sprawie odpowiedzialności za szkody wyrządzone wskutek niedbalstwa lekarzy Kasy Chorych. Zasady tego orzeczenia są następujące: 1) Żądanie wynagrodzenia szkody wyrządzonej ubezpieczonemu niedbalstwem lekarzy Kas Chorych jest roszczeniem prywatno-prawnym. 2) Kasa Chorych nie odpowiada za ujemne skutki błędów naukowych, jakich dopuszcza się przyjęty przez nią lekarz przy udzielaniu pomocy członkom Kasy Chorych. 3) Przed przedsięwzięciem zabiegu lekarskiego chociażby nieoperacyjnego, ale mogącego pociągnąć za sobą skutki szkodliwe dla zdrowia, powinno się pouczyć pacjenta o ewentualnej szkodzie zabiegu i uzyskać zgodę pacjenta na przedsięwzięcie tego zabiegu.

Okrzyk „Heil Hitler“ dozwolony w Polsce

Sąd Najwyższy zajmował się w tych dniach sprawą, czy wznoszenie okrzyku „Heil Hitler“ jest rzeczą karną. W Tezewie w sierpniu br. w czasie przejazdu samochodów niemieckich biorących udział w rajdzie niemieckim, a które przejeżdżały za zezwoleniem władz polskich przez terytorjum polskie, obywateli Niemki wznosiły okrzyki „Heil Hitler“. Za to pociągnięte zostały do odpowiedzialności karnej i w drodze administracyjnej skazane grzywną. Sąd okręgowy dopatrywał się w tych okrzykach okazywania niechęci i lekceważenia dla państwa polskiego przez solidaryzowanie się z ruchem wrogo do państwa polskiego usposobionym, a którego przedstawiciele mają zamiar odebrać ziemie zachodnie od Polski. Sąd Najwyższy nie podzielił tej motywacji niższej instancji i uchyłając wyrok sądu okręgowego uniewinnił oskarżonych, przyczem zostało równocześnie ogłoszone obszerne umotywowanie.

Nadużyciom niema końca.

B. komandor marynarki zdefraudował 50.000 franków.

Były komandor marynarki wojennej Borys Mochuczy odpowiadać będzie niebawem przed sądem karnym o oszukiwanie nadużycie na szkodę skarbu państwa. Mochucemu zarzuca się przywłaszczenie 50.000 franków francuskich. Będąc komendantem okrętu wojennego „Wilja“, który przebywał w porcie francuskim w Cherbourgu, Mochuczy odniósł się do ambasady polskiej w Paryżu o wyasygnowanie mu 50.000 franków, które mu są potrzebne jako

Idylla parlamentarna w Argentynie.

Dzienniki polskie wychodzące w Argentynie, kraju dyktatury wojskowej, podają sprawozdania z zamknięcia sesji tamtejszego parlamentu. Oczywiście są to pozory parlamentarizmu, gdyż opozycja nie odważyłaby się wystąpić z ostrzejszą krytyką rządu ani na terenie Izby, ani też w prasie, której nałożono kaganiec w formie nowej ustawy prasowej. W tych warunkach sesja parlamentu jest oczywiście idyllą. „Obrady — pisze „Kurjer Polski“ w Argentynie — odbywały się naogół spokojnie. Uchwalono przedłożenia rządowe bez większego sprzeciwu, gdyż opozycja zdawała sobie sprawę ze swej bezsilności wobec licniejszego bloku, czerpiącego swoje inspiracje z „Casa Rosada“ (od rządu).

Parlament nie spełnił najistotniejszego swego zadania, uchwalenia budżetu państwowego na następny rok gospodarczy. Rząd spóźnił się z wysłaniem preliminarza, co uniemożliwiło

wszelkie obrady na ten temat. Na kilka dni przed zakończeniem zwyczajnych sesyj Izba Deputowanych odebrała zawiadomienie, w którym rząd prosi o automatyczne przeniesienie obecnego budżetu na rok 1934/1935 (!). Przypuszczać można, że parlament uwzględni ten postulat, a to temwięcej, iż rząd obiecuje znieść niepopularny podatek obrotowy. Wbrew obawom sezon parlamentarny dobiegł końca w atmosferze ogólnego zadowolenia. Opozycja będzie sobie przypisywała zasługę, że skasowano nienawidzony przez wszystkie sfery ludności podatek a blok rządowy powoływać się będzie na spontaniczne zastosowanie się do woli ludności.

Jedyny zaś opozycyjny mówca, senator Bravo, kilka swych krytycznych uwag zakończył wyrażeniem uznania dla armji „mającej tak świetne tradycje historyczne“.

—000—

Dziś i codziennie w kinoteatrze dźwiękowym „ŚWIT“

Największa sensacja ekranów świata! Szczyt techniki XX. w. Arcyd. niebawalnych wydarzeń!

SYN KING-KONGA

nych skarbów na tajemniczej wyspie. Reżyserował E.B. Schoedsack, twórca filmu KING-KONG. W rolach głównych na czele wielkiego zespołu artystów występują: — Helena Mack i Robert Armstrong — oraz 23-metrowa MAŁPA. — W programie doskonałe dodatki dźwiękowe. — Przedst. codz. o godz. 5, 7 i 9. W niedz. i czwartek św. (1 list.) od godz. 3 popołudniu.

Dramat przygód śmiałych awanturników, poszukiwaczy legendarnego skarbu.

złot dla załogi. Mochuczy zapewniał, że po powrocie do Warszawy urząd marynarki wojennej pieniądze zwróci ambasadzie. Upłynęło sporo czasu, a ambasada pieniędzy nie otrzymała. Spowrotem, wobec czego ambasada skomunikowała się z władzami w Warszawie i wtedy wyszło na jaw, że Mochuczy nikogo nie zawiadomił o zaciągniętej pożyczce, a powtórnie nie było wogóle żadnej potrzeby zaciągania pożyczki. Mochuczy pieniądze uzyskanych od ambasady w Paryżu użył na własne cele.

Z pieniędzy podatników hulanki i konie wyścigowe.

Sledztwo sądowe w sprawie nadużyć finansowych na terenie 22 urzędu skarbowego w Warszawie dobiega końca. Dwaj urzędnicy, kierownik egzekucji Łukasiewicz i sekwestrator Borowski w porozumieniu z urzędnikiem skarbu Zawiszą zagarnęli sumę 170.000 zł., działając w ten sposób na szkodę skarbu państwa. Łukasiewicz wręczył sekwestratorowi kwitarsz, na podstawie którego inkasował u podatników rozmaite należności, przyczem pieniądze te wciągane były do ksiąg w dużo mniejszych pozycjach. Otrzymanymi w ten sposób pieniędzmi podzielili się. Pieniądze poszły na hulanki, grę w totalizatora i kupno koni wyścigowych.

Do czego winny służyć policji pałki gumowe?

Sąd grodzki w Warszawie rozpatrywał sprawę dwóch policjantów, oskarżonych o bicie gumowymi pałkami. Oskarżeni, przodownik służby śledczej, Wysocki, oraz posterunkowy Kowalski, pobili gumowymi pałkami Morawskiego i Piotrowskiego, którzy przyjechawszy z Warszawy do Ożarowa taksówką, nie chcieli zapłacić szoferowi. Przodownik Wysocki wyjął z kieszeni Piotrowskiego siłą pieniądze dla szofera, a chcąc ukarać dłużników szofera, zaczął ich przy pomocy post. Kowalskiego okładać gumowymi pałkami.

Sąd grodzki skazał Wysockiego na dwa lata więzienia a st. post. Zawadzkiego na rok aresztu z zawieszeniem. Sąd grodzki podkreślił w motywach wyroku, iż gumowe pałki policjantów służyć mogą jedynie do obrony policjantów przed napastnikami a nie do bicia obywateli.

Aresztowanie w Tarnobrzegu.

Energiczne dochodzenia policyjne w sprawie morderstwa, popełnionego na osobie naczelnika sądu w Tarnobrzegu, St. Krzosa, doprowadziły do ujęcia mordercy. Jest nim Gabriel Czechur, zawodowy włamywacz, pochodzący z Woli Baranowskiej. Czechur przyznał się do winy i opowiedział szczegóły. Wśród których dokonał mordu. Czechur, który w Tarnobrzegu odsiadywał karę 8-miesięcznego więzienia, był używany do robót w domu naczelnika sądu i znał rozkład jego mieszkania. W dniu 29 października br. opuścił więzienie w Mielcu, gdzie odsiadywał karę za popełnione przestępstwa.

„Zahypnotyzowany“ dziennikarz.

Do śmierci dwojga dzieci znanego artysty Adolfa Dymy, dziennikarz Jan Seinfeld, znany z afery podsłuchowej, zaczął rozpływać się pod wpływem hipnotyzera Leopolda Kitaj, znanego jako Lo Kitaj, który ma „uroczne oczy“ i rzuca uroki na niemowlęta. Gdy hipnotyzysta dowiedział się o tem, wymierzył sobie satysfakcję

w oryginalny sposób. W jednej z kawiarni Kitaj podszedł do Seinfelda i uderzył go w twarz dłonią wysmarowaną czarną pastą do bućków. Napiętnowanego w ten sposób dziennikarza, Kitaj przeprowadził przez całą salę i wyzucił za drzwi. Seinfeld wniósł przeciw Kitajowi sprawę o pobicie. Proces odbędzie się w najbliższym czasie.

„Radziwiłł oszpecił Kmicica“.

Podczas nakręcania filmu „Obrona Częstochowy“ osnutego na tle „Potopu“ Sienkiewicza wydarzył się fatalny wypadek. Akcja rozgrywała się we Wołominie pod Warszawą. Rola Kmicica grał major Sawicki, zwolniony niedawno z wojska. Wypadek zdarzył się podczas sceny porwania księcia Bogusława Radziwiłła przez Kmicica. W scenie tej Kmicic każe Bogusławowi zejść na ziemię. W odpowiedzi na to Bogusław ze słowami: „A ty w ziemię“ — wyrwa mu pistolet z za pasa i strzela mu w twarz. Oczywiście pistolet nabit był ślepym nabojem, jednak ładunek był tak silny, że detonacja spowodowała pęknięcie bębniaków usznych Sawickiego i jego trwałe oszpecenie. Sawicki wystąpił na drogę sądową przeciwko towarzyszowi filmowemu, domagając się odszkodowania za wypadek.

—000—

PO UROCZYSTOŚCIACH KORONACYJNYCH W BOCHNI. Uroczystości koronacyjne w Bochni zostały zakończone w dniu 31. X. uroczystą procesją z Cudownym Obrazem przez ulicę miasta Bochni, oraz Akademją ku czci koronatora, ks. biskupa Franc. Lisowskiego. Katolicy miasta Bochni wyrażają za pośrednictwem „Głosu Narodu“ serdeczną wdzięczność Ks. Biskupowi Koronatorowi i proboszczowi miejscowemu ks. prałatowi Kucowi, za ich starania o uwieśnienie Cudownego Obrazu i uroczystości kościelne, które w wysokim stopniu przyczyniły się do podniesienia życia religijnego i do rozświecenia Cudownego Obrazu w Polsce.

ZGON ATLETY SZTEKKERA. We środę zmarł w szpitalu w Warszawie znany atleta polski i dwukrotny mistrz świata, Teodor Sztekker. Choroba — o której pisaliśmy przed kilku dniami — miała swe źródło w zakażeniu wskutek rozdrapania krosty na szyi. Gorączka utrzymywała się przez długi czas na wysokości 40—41 stopni. Zabiegi lekarskie zawiodły i Sztekker zmarł nie odzyskawszy przytomności.

RZUCILI GRANAT W ORSZAK WESELYNY. We wtorek wieś Dembno, w powiecie łódzkiem, była widowiskiem wstrząsającym zjawiskiem. W czasie tym przechodził przez wieś orszak weselny Teodora Wanata i w pewnej chwili w orszak weselny padł granat, którego eksplozja wywołała wśród gości weselnych łatwo zrozumiałe przerażenie i zamieszanie. Okazało się po chwili, że odłamkami granatu zranionych zostało lekko 6 osób. Dziśkiego wybruku — jak ustalono — dopuścili się: J. Kulaziewicz i M. Wanaty, miejscowy parobek. Obaj zostali przytrzymanymi przez policję.

MORDERSTWO W Kobylanach pow. Krosno w niedzielę dnia 4 bm. w biały dzień na publicznej drodze, w pobliżu kościoła młodzieńca wiejskiego J. Czaja wbił nóż w serce Wład. Wierdaka swojego rówieśnika. Za parę sekund Wierdak zakończył życie. Przyczyną zbrodni były porachunki na tle obrazy honoru. Oto wosław złego przykładu dawanego przez tych, którzy przez przelew krwi, pojedynk, chcą zyskać opinię „honorowych“

Z całego świata.

Sprawa rokowań o konkordat z Hiszpanją

W drodze powrotnej z Ameryki Południowej J. Em. ks. kardynał Pacelli zatrzymał się na krótko w porcie Barcelony. Spotkał się tu z unięlnie przybyłym ministrem Pita Romero i odbył dłuższą konferencję, której przedmiotem była sprawa rokowań o konkordat Hiszpanji ze Stolicą Św. Jak oświadcza Pita Romero, rokowania w tej sprawie będą prowadzone nadal, o przebiegu ich jednak i dzisiejszym stanie minister uważa za przedwczesne informować publiczność. (KAP.)

Światowe misje katolickie w cyfrach.

Z okazji niedzieli misyjnej, która, jak wiadomo, jest przedostatnią niedzielą października, ogłoszono poniższą statystykę światowych misyj katolickich. W chwili obecnej pracuje na misjach 18.028 kapłanów, 8.733 braci i 50.555 siostr, poza tem 74.147 katechetów i 62.087 nauczycieli. Stacje misyjne posiadają 56.327 kościołów, 37.200 szkół z 2.288.171 uczniami 771 szpitali z 36.310 łózkami, 108 zakładów dla trędowatych z 12.779 łózkami, 1.971 sierocinieców ze 112.900 wychowankami i 428 przytułków dla starców z 17.688 klientami. (KAP.)

Pożar w katedrze salzburskiej.

W krypcie katedry w Salzburgu, gdzie spoczywają zwłoki zmarłego niedawno arcybiskupa Riedera, zajęły się od płomieni świece wienice. Straż ogniowa zdołała płonące wieńce usunąć i przeszkodzić w rozszerzaniu się ognia. Udało się jej również uratować słynny wielki ołtarz katedry salzburskiej, który jest dziełem sztuki bezcennej wprost wartości.

Dwie katastrofy kolejowe w tem samym miejscu.

W pobliżu Brukseli wykoleił się ekspres Calais—Bruksela. Lokomotywa spowodu nadmiernej szybkości wyskoczyła z szyn, odrywając się od reszty pociągu, co zmniejszyło rozmiary katastrofy. Maszynista poniósł śmierć na miejscu, a 3 osoby odniosły rany. — W kilkanaście godzin później w tem samym miejscu nastąpiła druga katastrofa. Mianowicie na pociąg podmiejski wpadł pociąg pospieszny idący z Mons do Brukseli. W czasie katastrofy jedna osoba została zabita a 12 odniosło rany.

Marszałek dworu okradł króla Jugosławii

B. marszałek dworu królewskiego w Białogrodzie, gen. Dmitrijewicz, którego zwolniono z tego stanowiska w związku z zamachem na króla Aleksandra, aresztowany został z powodu popełnienia defraudacji. Równocześnie aresztowano także i jego teścia adw. dra Todornowicza. Obaj aresztowani zawiadywali od wielu lat prywatną szkatulą króla Aleksandra i przepisyli znajdującą się w posiadaniu prywatnem króla Aleksandra większą część akcyj „Beogradska Zadrudna Banka“ na swoje nazwiska. Natychmiast po tragicznej śmierci króla Aleksandra poczynili oni wszelkie kroki, celem spieniężenia tych akcyj. Oszustwo wykryto jeszcze w porę i wkrótce ma się odbyć w Białogrodzie wielki proces, który obfitować będzie w sensacyjne szczegóły.

—00—

NOWA ENCYKLIKA W SPRAWIE PRZEŚLADOWAŃ W MEKSYKU? Agencja „United Press“ podaje z Rzymu, że według zasięgniętych przez nią informacji Papież przygotowuje obecnie encyklikę w sprawie położenia Kościoła katolickiego w Meksyku. (KAP.)

Kino.

Pierwsza chrześcijańska wytwórnia filmowa w Polsce.

Przed rokiem powstała w Warszawie pod nazwą „Rymofilm” Sp. Akc. nowa wytwórnia filmowa. Cechą charakterystyczną tej placówki jest, że kapitał i cały personel techniczny i artystyczny są czysto chrześcijańskie. Pragnąc uniknąć kosztownego pośrednictwa, „Rymofilm” zorganizował jednocześnie własne biuro wynajmu filmów. Zadaniem nowej wytwórni, na której czele stoi p. dyr. Rymowicz, będzie produkowanie wielkich filmów historycznych oraz lepszych komedii i fars, rozgrywających się jednak w zdrowej atmosferze moralnej, dalekiej od zepsucia i pornografii.

Pierwszym filmem wytwórni „Rymofilm”, nakręcanym przy wybitnym poparciu czynników rządowych i Akcji Katolickiej, jest będący obecnie na wykonczeniu wielki film historyczno-religijny p. t. „Przeor Kordecki — obrońca Częstochowy”. Rolę tytułową objął znakomity tragiczny Karol Adwentowicz, reżyseria i scenariusz cenionego reżysera polskiego, Edwarda Puchalskiego.

Naczelna Rada Filmowa w Polsce.

We wtorek odbyła się w Izbie Handlowo-Przemysłowej w Warszawie uroczystość inauguracji prac Naczelnej Rady Przemysłu Filmowego w Polsce, na którą przybyli przedstawiciele władz, instytucji gospodarczych, kulturalnych i społecznych oraz liczny zastęp zainteresowanych filmowców. Rada, licząca 16 czł. zgłoszonych przez związki zainteresowane (producentów, biur wynajmu, właścicieli kin), dokonała wyboru prezesa w osobie R. Ordynskiego oraz wiceprezesa pp.: Zagrodzińskiego, Głusnera i Handia.

Powstanie naczelnej organizacji, reprezentującej całokształt interesów filmowych w Polsce, posiada ogromne znaczenie dla przyszłości krajowej kinematografii.

Ruch wydawniczy

J. W. LOCY: „Badacze życia”. Str. 488. Wydaw. Gebethnera i Wolfa. Warszawa 1934. Zainteresowania dzisiejszego „szarego” czytelnika dla literatury naukowej kierują się w stronę literatury biologicznej. Dobrze się wie, że spolszczono głośną książkę J. W. Locy’ego (Biology and its makers — w przekładzie „Badacze życia”) pod wytrawną redakcją prof. dr. J. Wilczyńskiego.

„Badacze życia” wyróżniają się w literaturze popularno-naukowej i przejrzystością stylu i ogromną obfitością materiału naukowego — (488 bitych stron druku) i metodą wykładu. — Wprowadzają doskonale nawet najmniej przygotowanego czytelnika w samą gaszcz zagadnień biologii, podają je bowiem nie w dzisiejszej postaci, lecz w ich rozwoju historycznym, od najdawniejszych po ostatnie czasy. Dzięki temu unika się obciążenia pamięci czytelnika przypadkowym i powierzchownie rozumianym

Od środy dnia 7 bm. w kinoteatrze „SZTUKA”

Nowy rodzaj detektywicznego filmu!

Zbrodnia w Trinidad

Barwny spłot awanturnych przygód i intryg! Kto jest szefem tajemniczej bandy? — Fantazja staje się rzeczywistością... Niezwykłe silne emocje. Porywający tok akcji. Niezwykły realizm! Rozwiązanie niesamowitej zagadki. Reżyserował **Louis King** według sensacyjnej powieści Johna W. Vanderebooka. W głównych rolach czołowi artyści ekranów amerykańskich **Nigel Bruce, Heather Angel, Victor Jory**. — Cała Ameryka mówi o tym filmie.

Poranki z powyższego filmu: w niedzielę 11 listopada o godz. 10 i 12. Ceny miejsc od 50 groszy.

Rzeczy ciekawe

Kuracja winogronowa na dworcu kolejowym.

Ostatnio najmodniejszym napojem w Paryżu jest sok winogronowy. Inowacja ta została wprowadzona przez bufety dworców kolejowych jak. „St. Lazaire” — największy dworzec w Paryżu. „Montparnasse” i „Quai d’Orsay”, — gdzie za jednego franka każdy może wypić szklankę soku winogronowego. Cieszy się to, tak wielkim powodzeniem, że sam tylko dworzec St. Lazaire sprzedaje dziennie w postaci soku lub też w naturze do 5.000 kg. winogron. a sprzedawcy win uskarżają się na zastój w tej dziedzinie handlu. Podobna pijalnia soku winogronowego została również otwarta na dworcu Północnym.

Dziwny koń.

Przed kilkoma dniami przed jednym z posterunków celnych na granicy francusko-belgijskiej zatrzymał się wóz, zaprzężony w jednego konia.

— Ma pan coś do odcienia? — pyta właściciela wozu francuski celnik.

— Nie, panie naczelniku.

Celnik, rzuciwszy spojrzenie do wnętrza wozu, zaczął głąskać konia po grzbiecie.

— Ślicznego ma pan konia, ale czemuż to on taki zimny?

— Ba, przecież nie jest ciepło.

Celnik, zaintrygowany jednak temperaturą grzbietu konińskiego, wyjął nóż i ukłul nim konia. Koń ani drgnął. Nie namyślając się długo, celnik zaczął poprostu ciąć skórę konia, który wciąż stał nieruchomo, ale za to z jego grzbietu zaczął się sypać tytoń.

Jak się okazało, pomysły przemysłnik na krył grzbiet konia skórą, zdartą z zabitego konia, a linę zetknięcia się obu skór przysłonił

zbiorem faktów i twierdzeń. „Badacze życia” mają jeszcze tę zaletę, że dają sylwetki twórców biologii.

Książka „Badacze życia” jest doskonałym przewodnikiem po biologii. streszczającym wszystko, co o tej nauce powinien wiedzieć człowiek wykształcony, a już niezbędny dla przyrodnika, lekarza, nauczyciela, studenta, a nawet ucznia wyższych klas gimnazjum.

starannie uprząż, nanieściwszy pomiędzy skórą żywą i martwą przemazany tytoń. Kto wie, czy fortel udałoby się wykryć, gdyby celnik nie był miłośnikiem zwierząt i nie poglaskał konia po jego nienaturalnie zimnym grzbiecie.

Humor.

Zrozumieli się. — Czy zwróciłby pan zło ty zegarek znaleziony na ulicy?

— Co za pytanie?

— Ja także nie.

* * *

U lekarza. Lekarz: — Mąż pani potrzebuje absolutnego spokoju.

Dama: — Narazie jest to jeszcze niemożliwe, panie doktorze, gdyż na zimę muszę sobie sprawić nową suknię wieczorową, futro i kapelusz.

Radio.

„CO CZYTAĆ?” Dział radiowych programów „co czytać?” — obejmujący omawianie krytyczne książek ukazujących się na rynku literackim, otaczany jest przez kierownictwo tegoż działu wielką starannością. Do tej pory audyeje te opracowywane przez wybitnych krytyków, traktowały o belwistystyce. Z dnia 8 listopada o godz. 18.45 dr. Tadeusz Makowiecki przejdzie do omawiania nowości poetyckich, a zatem przeważnie liryk, gdyż ta forma poetycka należy w Polsce na najczęściej uprawianych.

KONCERT MUZYKI FRANCUSKIEJ. W dniu 8 b. m. (czwartek) o godz. 21 radiowy koncert wieczorny przeznaczony jest muzyce francuskiej. W programie znajdują się nazwiska zarówno dawnych kompozytorów, jak Thomas’a twórcy opery „Mignon”, Saint-Saens’a, którego „Taniec szkieletów” i opera „Samson i Dalila” należą do najpopularniejszych jego dzieł; Rameau — narodowego kompozytora Francji, ostatniego przedstawiciela muzyki klasycznej, autora poematów charakterystycznych („La poule” i „Le tambourin” najczęściej grywane). Muzykę nowoczesną reprezentują w programie: Roussel, jeden z najoryginalniej-

szych kompozytorów francuskich. W utworach jego często spotykana barwa egzotyczna zwraca na siebie uwagę poezją wyrazu; Caplet — autor wielu dzieł o zabarwieniu mistycznym, de Breville i wreszcie Maurice Ravel — zajmujący poważne stanowisko w literaturze muzycznej ostatniej doby nietylko Francji, ale i ogólnoświatowej. Wykonawcami koncertu będą: Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia pod dyr. J. Ozimńskiego, oraz soliści — śpiewaczka St. Argasińska i Al. Janowicz.

Programy stacji radiowych. Piątek 9 listopada 1934.

Kraków, (304.3) G.: 6.45 Audycja poranna. Warszawa: 7.40 Zapowiedź programu; 7.50 Koncert reklamowy; 11.57 Sygnał czasu hejnał z wieży Mariackiej; 12.03 Transmisja z Warszawy; 12.10 Płyty gramofonowe; 12.45 Transmisja z Warszawy; 13.05—13.30 Płyty; 13.30 Wiadomości o eksporcie polskim z Warszawy; 13.35 Komunikaty L. O. P. P.; 15.45 Koncert z Warszawy; 16.45 Audycja dla chorych ze Lwowa; 17.15 Transmisja z Warszawy; 17.50 „Wśród czasopism pedagogiczno-filozoficznych” 18.00 Kącik strzelecki; 18.10 Wiadomości bieżące; 18.15 Recital fortepianowy; 18.45 Odczyt z Poznania; 19.00 Płyty; 19.20 Pogadanka z Warszawy; 19.30 Płyty; 19.45 Program na dzień następny; 19.50 Wiadomości sportowe z Warszawy; 19.55 Lokalne wiadomości sportowe 20.00 Weekend; 20.05 Pogadanka muzyczna; 20.15 Transmisja z Warsz.; 22.40 Koncert reklamowy; 23.00 Transmisja z Warsz.

Lwów, (377.4) G.: 6.45 Audycja poranna z Warszawy; 16.45 Audycja dla chorych w opr. ks. kap. M. Rękasa i koncert; 17.50 „Legjony a Huculszczyzna”; 18.00 „Z pod igiełek kwiaty rosną”.

Warszawa, (1345) G.: 6.45 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 6.50, 7.08, 7.25 Muzyka poranna z płyt; 6.52 Gimnastyka; 7.15 Dziennik poranny; 7.35 Chwilka pań domu; 7.40 Zapowiedź programu; 7.50 Koncert reklamowy; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał; 12.03 Przegl. prasy; 12.10 Koncert; 12.45 Pogadanka dla kibiców; 13.00 Dziennik południowy; 13.05 Koncert z płyt; 13.30 Wiadom. o eksporcie polskim 13.35 Przegląd giełdowy; 15.45 Koncert ork. salonowej; 16.45 Audycja dla chorych ze Lwowa; 17.15 Arje i pieśni; 17.30 Utwory Beethovena; 17.50 Przegląd wydawnictw 18.00 „Nowiny leśne”; 18.10 Życie kulturalne i artystyczne stolicy; 18.15 Recital fortepianowy; 18.45 Odczyt z Poznania; 19.00 Płyty; 19.20 Pogadanka aktualna; 19.30 Płyty; 19.15 Program na dzień nast.; 19.50 Wiadomości sportowe; 20.00 „Jak spędzić święto?”; 20.05 Pogadanka muzyczna z Krakowa; 20.15 Koncert symf.; W przerwie — Dziennik wieczorny oraz „Jak pracujemy w Polsce”; 22.30 Poezja Irredenty; 22.40 Koncert reklamowy; 23.00 Wiadomości meteorol.; 23.05—23.30 Muzyka taneczna.

Katowice, (395.8 m.) G.: 15.35 Wiadomości gospodarcze; 18.00 „O węzłach i innych potworach morskich”; 15.56 Wiadomości sportowe ze Śląska; 23.05 St. Tymieniecki: Skrzynka pocztowa.

Oni ginęli za Ojczyznę.

Dwadzieścia lat upłynęło od wybuchu wielkiej wojny i wielkich wydarzeń dziejowych, w których Polacy brali udział pod obcą firmą. Pewną, choć ograniczoną, samodzielną mieli w Legionach Polskich, których polityczna koncepcja może podlegać dyskusji, których bohaterstwo jednak jest bezsporne. Z racji 20-lecia pierwszych walk Legionów zamieszczamy cykl artykułów ma Jędrzej Legionów, prof. Stan. Sikorskiego. — Pierwszy z nich jest ogólnym ujęciem bohaterstwa wojowników o wolność w okresie niewoli. — Uw. Red. „Gł. N.”

Pamięci Polaków, poległych w czasie wojny światowej w armjach zaborczych poświęca Autor.

Sto lat czekała Polska na wielką wojnę. Wiek upłynął, odkąd wszystkie ludy Europy, pod wodzą „boga wojny” Napoleona, w roku 1812 wyruszyły na wschód, by obalić rosyjskiego potwora. W armii napoleońskiej znaleźli się naturalnie i Polacy pod wodzą Poniatowskiego i Dąbrowskiego.

Po upadku Napoleona, wszystkie ludy Europy, prócz tych, które były pod panowaniem rosyjskim, zyskiwały coraz więcej swobód i wolności, zwiększały swoją dobrobyt materialny, rosły w potęgę moralną. Żaden z tych ludów nie pomyślał, że za ich wielkość, bogactwo i swobody, krwawo płacił wielki naród o tysiącletniej kulturze, który jeżał pod jarzmem zaborców. Nie tylko za własne błędy, ale i za wolność ludów Europy, Polska złożyła krwawą Hekatombę. W ciągu 150 lat niewoli, na wszystkich polach bitew Europy, lała się krew pol-

ska, bez korzyści dla własnej Ojczyzny. Tak więc wielka wojna XIX w. przyniosła Polsce same zawody i prześladowania, a przecież w Polsce nie zginęła wiara, że nadejdzie druga wielka wojna, która narodowi musi przynieść wolność, że sprawiedliwość dziejowa przewyższy jej dawne granice i prawa. Iż to raz od upadku Napoleona zdawało się Polakom, że chwila wielkich rozstrzygnięć się zbliża. Wznosili wtedy wysoko sztandary wolności, wybuchali powstania przeciw Rosji; wszystkie upadły, bo nikt za Polskę nie stał. Polacy podzieliłi los wszystkich, którzy sprzedawali się: przedwcześnie. Wiara w odzyskanie wolności jednak nie zamierała.

Wielka wojna, o którą modlili się nasi ojcowie nadeszła i nie zastała nas nieprzygotowanych. Legioniści pod wodzą Marszałka Piłsudskiego z bronią w ręku, przekroczyli granicę; Orzeł Polski rozwinął skrzydła do lotu, już nie naprężono. Chwila wyzwolenia nadeszła, ale równocześnie naród przeżywał tragedję, jakiej nie zaznał żaden naród. Oto w dniach, kiedy w Polsce świła wolność, widzimy kwiat narodu, na którego ziemi rozgrywa się krwawa wojna i który skutkiem niej najwięcej cierpi w obywateli trzech walczących państw. Synowie jednego narodu znaleźli się przymusowo w trzech armjach państw zaborczych. Wedle obliczeń urzędowych pruskich, około 365 tysięcy Polaków walczyło w armji pruskiej, prawie pół miliona w armji austriackiej, a naprzeciw nich walczyli w armji rosyjskiej prawie 700 tysięcy; Bracia przeciw braciom! Obliczenia te mogą być względne; liczba walczących w armji rosyjskiej mogła być mniejsza, bo Rosja nie mogła już przeprowadzić szczegółowej mobilizacji w niektórych guberniach Królestwa Polskiego. Nie o to tu jednak idzie. Tragedja polega na tem, że nieraz rodak zanurzał bagnet w piersi rodaka, brat w piersi brata, syn w piersi ojca. Znam

wypadek, że Legionista pierwszej brygady podczas walk nad Styrem, podczas ataku na bagnety natknął się na brata z armji rosyjskiej. Poznali się w chwili śmierci.

Z zupełnie wiarygodnych źródeł niemieckich wiemy, że pulki polskie walczące w armji niemieckiej, wytopiły w jeziorach mazurskich prawie 20.000 Polaków, walczących po stronie rosyjskiej. Na ulicach Krakowa widziało się prawie codziennie, oddziały jeńców rosyjskich, którzy ze łzami w oczach rozglądali się po starej Piastów stolicy i podziwiali historyczne zabytki. Zdarzyło się raz, że grupa jeńców rosyjskich, eskortowanych przez żołnierzy austriackich, zaczęła śpiewać: „Jeszcze Polska nie zginęła”. Ci rosyjscy jeńcy to byli Polacy, których jedynym pragnieniem było dostać się w szeregi Legionistów i walczyć przeciw odwiecznemu wrogowi. A jednak straszny los zmusił ich stanąć w szeregach rosyjskich i rozpocząć bratobójczą walkę. Szczęśliwymi czuli się jeszcze ci, którzy dostali się do niewoli. A iluż ginęło na wschodnim froncie śmiercią bohaterką, we wrogich szeregach. „Cześć im”; oni także kochali Polskę i oni ginęli za Ojczyznę.

Za Ojczyznę! ich młoda wrząca krew, nie napróżno przesycała pola bitew; to że pod przykryciem musieli stawać w szeregach i walczyć brat przeciw bratu, nie może zmniejszać ich zasługi i sławy. Wszystkim Polakom walczącym, obojętne w jakiej armji przyswieceła jedyna myśl, że walczą za Ojczyznę, że z ich potu, krwi, bohaterstwa, ta święta, Ukochana dźwignie się z niewoli, w tym przekonaniu walczą i giną. Żołnierz polski, który w szeregach rosyjskich ginie od kuli może z ręki Polaka słyszającego w armji austriackiej, czy pruskiej, umiera w przekonaniu, że jego śmierć przyspieszy dzień wyzwolenia Ojczyzny. Los straszny zmusił go do walki przeciw braciom. Śmierć to dla

niego wyzwolenie. I on umiera za Ojczyznę. Polacy walczyli w trzech różnych armjach, ale krew przez nich wylana, złączyła się w jeden wielki strumień, który oblewał ołtarz miłości Ojczyzny. Nie przerażało ich straszne: „Sic vos, non vobis”.

Ta straszna tragedia dziejowa, nie po raz pierwszy ujawniła się w ostatniej wojnie. — Wszak Legiony Dąbrowskiego ginęły na równinach Padu — tam Wybiek; układał nieśmiertelną pieśń „Jeszcze Polska nie zginęła”. Wąwozy Samossierey i hiszpańskie twierdze, widział bohaterstwo Polaków. Widziało je nawet San Domingo. Polegli na piaszczach nad Nilem bohaterzy Sulkowski. Wszyscy oni walczyli i ginęli, choć w szeregach obcej armji, za sprawę Polską i dla Polski. Ich marzeniem było stanąć z bronią w ręku na własnej ziemi i wolność wywalczyć. Od podziwu Polski, każde pokolenie choć w różnych warunkach prowadziło walkę o wolność.

W wojnie światowej liczba tych, którym było dane walczyć i ginąć pod własnym sztandarem, była małym ułamkiem sił polskich, jakie stały pod bronią w armjach zaborczych. Przez Legiony przewinęło się około 50.000 ludzi. W szeregach państw zaborczych walczyło prawie półtora miliona, a na wschodzie na polskich ziemiach rozstrzygał się los wojny. Lała się strumieniami krew Polska, ale krew to osłodziły posiewy. Przelewano jej sporo w powstaniach, podczas wielkiej wojny, lała się strumieniami! Z niej wykwitła wolność Narodu.

W miesiącu bieżącym modlimy się za zmarłych, kiedy wienimy groby poległych bohaterów, nie zapominajmy i o nich, bo i oni ginęli za Ojczyznę.

Kraków, listopad 1933 r.

STANISŁAW SIKORSKI.

Co słychać w Krakowie.

Czwartek 8: Gotfryd i Maura, Sewera i Bogomira.
Wschód słońca 6.43, zachód 15.56.
Długość dnia 9 godzin i 14 min.
Piątek 9: Teodora m., Eunolji, Oresta m.
Wschód słońca 6.45, zachód 15.54.
Długość dnia 9 godzin i 10 min.

—000—

WPADŁ POD AUTO. Dnia 6 bm. o godz. 20.20 Siwek Władysław, szofer autodorożki Nr rej. Kr. 4822, jadąc autem ul. Stolarską na skrzyżowaniu ul. Stolarskiej a Siennej potracił Władysława Ugarnego. lat 16, bez zajęcia i miejsca zamieszkania, który wybiegł z ul. Siennej i uderzył się o prawy wachlarz autodorożki, skutkiem czego upadł on na jezdnię i doznał tłuczonej rany na lewej nodze. Siwek odwioził Ugarnego do szpitala św. Łazarza. Jak ustalono winę w powyższym wypadku ponosi sam poszkodowany.

SKRADLI FUTRA I SKÓRKI WARTOŚCI 5 TYS. ZŁ. Guzik Anna, Krowoderska 61a, do nosła policji, że w nocy z 5 na 6 bm. nieznani sprawcy dostali się do zamkniętego przedpokoju na I p. przy pomocy dobranego klucza lub wytrycha, skąd skradli na szkodę Jana Dęgi tam zamieszkałego dwa futra, w tym jedno męskie i damskie i 1 kurtkę damską futrzaną łącznej wartości 2000 zł. — Aresztowano Wiatraka Antoniego, lat 20, bez zajęcia i miejsca zamieszkania za kradzież skórek z garbarni przy ul. Królowej Jadwigi 8, wart. 1.500 zł. na szkodę Samuela Fuchsa. Część skradzionych skórek odebrano i poszkodowanemu zwrócono. Zatrzymano również Flisa Józefa, lat 19, bez zajęcia i miejsca zam. za kradzież sklepową, popełnioną przy rozbiciu szyby wystawowej w sklepie Samuela Figatnera, Stradom 25, w dniu 15 ub. m., skąd sprawca swradł 4 lisy srebrne wartości 1.200 zł.

ZA KRAPIEŻ DWÓCH UBRAN aresztowano Salawę Jana, lat 23, bez zajęcia i miejsca zamieszkania za kradzież 2 ubrań męskich wartości 90 zł., dokonanej 17 ub. m. z niezamkniętej szafy przy ul. Piekarskiej 11, na szkodę Stanisława Rybaka i Władysława Kalisza.

ARESztOWANIE ZNANYCH KASIArZY. Policja zatrzymała Dylaga Władysława, lat 23 z Jadownik pow. Brzesko, bez stałego miejsca zamieszkania, Guzika Antoniego, lat 28 z Jadownik pow. Brzesko, Krowoderska 70, Włodk Władysława, lat 33, zam. w Prądniku Czerwonym, ul. Dobrego Pasterza 101, Gątkiewicza Marjana, lat 29, bez stałego miejsca zamieszkania i Pawlika Józefa, lat 30, bez stałego miejsca zamieszkania, złodziei kasowych, pod zarzutem kradzieży kasowej dokonanej w nocy 31 ub. m. na szkodę firmy Stadard Nobel, Gołębia 16, gdzie sprawcy skradli obligacje Poczty Narodowej w wysokości 700 zł. oraz kradzież kasową dokonaną w nocy 5 bm. do składu piwa okocimskiego, św. Jana 5, skąd sprawcy skradli 1.950 zł. w gotówce i pierścionki z brylantami wart. 1.500 zł. Wymienieni zostali odstawieni do więzienia karnego Sądu Okr. w Krakowie do dyspozycji sędziego śledczego.

—000—

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

PREZYDJUM ZARZĄDU OKRĘGU POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA przypomina, że posiedzenie Komitetu Okręgowego P. C. K. odbędzie się 10 bm., w sobotę, o godz. 16.30 w lokalu Zarządu Okręgowego, Podwale 7.

ZEBRANIE CZŁONKÓW CHRZEŚC. FRONTU GOSPODARCZEGO odbędzie się we wtorek 13 bm. o godzinie 19.30 w lokalu własnym, przy ul. Gołębiej 6 II p. Referat: „Wycenowanie gospodarze w nowych programach szkolnych”. Wstęp wolny dla członków i wprowadzonych gości.

W KRAK. TOWARZYSTWIE TECHNICZNYM, Straszewskiego 28 odbędzie się w piątek dnia 9 bm. o godzinie 19 zebranie na którym p. inż. Swolkien Zygmunt wygłosi odczyt na temat: „Wpływ lasów na rozmiary powodzi oraz ich znaczenie dla regulacji rzek i obwałowań przeciwpowodziowych”. — Wstęp wolny.

NOWA AGENCJA POCZTOWA. Z dniem 16 bm. uruchomiona zostanie agencja pocztowa 3-go stopnia Kamienica Polska, powiat Częstochowa, województwo Kieleckie. Agencja ta będzie połączona kursem traktowym z agencją pocztową w Poraju k. Częstochowy.

Do miejscowego okręgu doręczeń nowo utworzonej agencji w Kamienicy Polskiej włącza się wieś Kamienica Polska.

Do zamiejscowego okręgu doręczeń natomiast włącza się wsie Zawada, Wanaty, Osiny, Rększowice, Hutki, Jamki, Wąsorz, Łazice, Nie-

Czy ceny węgla ulegną obniżce?

W dniu 27 października ukazał się komunikat Polskiej Agencji Telegraficznej, donoszący, że na podstawie dezyderatów ministra przemysłu i handlu walne zgromadzenie kopalń, wchodzących w skład Polskiej Konwencji Węglowej powzięło uchwałę co do obniżki cen sprzedaży węgla w granicach od 3 do 15 proc. Obniżone w ten sposób ceny węgla miały wejść w życie z dniem 1 listopada br. Oczywiście szerokie rzesze ludności po takim komunikacie wstrzymywały się od zakupów węgla. Miał pierwszy listopada a węgiel sprzedawany jest nadal po dotychczasowych cenach.

W związku z tym stanem rzeczy zwróciliśmy się do jednej z krakowskich hurtowni węglowych z prośbą o wyjaśnienie. Według udzielonych nam informacji wspomniane doniesienie Polskiej Ag. Telegraficznej pokrywa się niezupełnie z istotnym stanem rzeczy. Po raz ostatni ustalone zostały ceny węgla na poprzedniej konferencji między Polską Konwencją Węglową a Min. Przemysłu i Handlu, odbytej w dniu 18 marca 1933. Ceny te nie wytrzymały jednak próby życia. Skutkiem pogarszających się warunków gospodarczych kopalnie same zaczęły

odstępować od ustalonego cennika, udzielając poszczególnym hurtownikom rabatu w wysokości od 3 do 15 proc., co tem samem spowodowało obniżkę ceny węgla. Według tych informacji obniżka ceny węgla nastąpiła zatem przed ostatnią konferencją, o której mówi komunikat Polskiej Agencji Telegraficznej. Konferencja ta zatwierdziła tylko stan faktyczny. O dalszej więc obniżce cen węgla ze strony kopalń nie może być mowy, jak twierdzą hurtownicy.

Równocześnie wspomniany komunikat donosi o obniżeniu frachtów kolejowych za przewóz węgla, co również winno wpłynąć na obniżkę jego ceny. Niestety Kraków leży zbyt blisko Zagłębia i takich odległości obniżka taryfy kolejowej nie obejmuje, a zresztą wielkie transporty węgla przychodzą do Krakowa Wisią.

Ten dziwny stan rzeczy wymaga, by władze jak najrychlejsz wyjaśniły w autorytatywny sposób, dlaczego zniżka po 1 listopada nie została faktycznie w życie, względnie czy tłumaczenie sprzedawców, jakoby zniżka cen węgla już wcześniej została zastosowana, odpowiada istotnemu stanowi rzeczy.

z upływem terminu dzierżawy tychże przez Firmę Orbis. Nadto uchwalili Zarząd wystąpić z od powiedniami wojaskami na Radę Miejską w sprawie dodatków gminnych do państwowych podatków od nieruchomości, przemysłowego i gruntowego na rok 1935. Przy końcu posiedzenia zatwierdził Zarząd Miejski projekt budowy chodnika i ramp kolejowych w ul. Kamiennej przy nowej linii kolejowej Kraków—Miechów, oraz jako ostatni punkt posiedzenia projekt budowy chodnika na narożniku ul. Szlak i Łobzowskiej przy nowowystawionej tamże kamienicy.

Zniżka cen wędlin.

Na skutek interwencji Zarządu miasta przed siębiorcy masarscy ustalili ceny wędlin w sposób następujący: kg szynki tylniej gotowanej bez kości w całości zł. 2, na części 4.20, przedniej w całości 2.40, na części 3 zł.; karczku gotowanego 3 zł., kg kiełbasy surowej 1.60, siołkanej 2 zł., krajanej 2.80, polędwicy 4.20, wędzonki gotowanej 2.20, sałcesonu 1.50, parówek 3 zł., kg mieszaniny zwykłej 3.60, smalen topionego 2 zł., sadła 1.80, słoniny i biału 1.60.

Naogół w porównaniu z cenami poprzednimi zniżka wynosi 9 proc. Ponadto Zarząd miasta zaznacza, że władom miejskim nie przyszło guje prawo jednostronnego ustalania cen.

Obniżka taryfy składek ubezpieczeniowych

Na podstawie uchwały Rady Powszechnej Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych z dnia 28. VI. br. obowiązująca obecnie na terenie miasta Krakowa taryfa składek ubezpieczeniowych została obniżona o 15 proc. z terminem od dnia 1. I. 1935 r. Wspomniana obniżka taryfy dotyczy tylko ubezpieczeń zawartych w PZUW, przy pełnej sumie oszacowania.

Poświęcenie katolickiej placówki wychowawczej w Krakowie.

W tych dniach Książe Metropolita Sapięha dokonał poświęcenia Zakładu wychowawczego S. S. Felicjanek pod wezw. Chrystusa-Króla przy ul. Smoleńsk 2: Po poświęceniu odbyła się mila akademja, na której przemówił Książe Metropoli Sapięha, podnosząc ważność placówki i zasługi siostr Felicjanek, Księciu Metropolice odpowiedział w serdecznych słowach ks. prałat Masny imieniem parafji i S. S. Felicjanek. Na akademję złożyły się produkcje wokalne i muzyczne wychowanek oraz obrazek sceniczny p. t. „Królowa Jadwiga”. Imieniem wychowanek pięknie przemawiała Urszula Cierniakówna.

Zwolnienie paczek zagranicznych dla powoźdian od niektórych opłat pocztowych.

Ministerstwo Poczty i Telegrafów zarządzeniem z dnia 27 października br. zwolniło nadchodzące z zagranicy paczki dla powoźdian, za mieszkających w okręgu Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Krakowie od opłat za doręczenie, przepakowanie, za pośrednictwo przy cieniu i za składowe. Korzystanie z ulg powyższych uzależnione jest od przedstawienia przez odbiorcę paczki zaświadczenia właściwego Starostwa lub Komitetu Pomocy Ofiarom Powodzi, iż ten rzeczywiście dotknięty został klęską powodzi. Zawiadzenie takiego nie wymaga się, jeżeli paczki są nadsyłane pod adresem Komitetów pomocy Ofiarom Powodzi.

Zarządzenie Ministerstwa obowiązywać będzie do dnia 1 lipca 1935 roku.

—000—

Odczyty.

ODCZYT PREZESA AKAD. UMIEJĘTNOŚCI.

Staraniem Towarzystwa Prawniczego i Ekonomicznego w Krakowie wygłosi prezes Akademii Umiejętności prof. U. J. Dr. St. Wróblewski w czwartek dnia 8 bm. o godz. 6.30 wieczorem w sali Izby przemysłowo-handlowej w Krakowie, Długa 1, inauguracyjny odczyt pt. „Jawność rejestru handlowego. Wstęp wolny.

„EWANGELJA, JAKO PODSTAWA ŻYCIA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO”. Narodowa Organizacja Kobiet przypomina, iż najbliższy odczyt pod ogólnym tytułem: „Ewangelja, jako podstawa życia chrześcijańskiego” odbędzie się w piątek 9 bm. o godz. 8-iej wieczorem w lokalu tejże organizacji, Rynek główny 6, m. 9, w podwórzu, II-gie schody na prawo, I p.

„KWESTJA MLEKA W POLSCE” 10 bm. o godz. 19 w sali Tow. Rolniczego — Pl. Szczęśliński 8 Prof. Dr. Stanisław Niemcewicz z Lwowa, wygłosi wykład na temat: „Mleko w Polsce”. Wstęp wolny.

—000—

Dziś i codziennie

„WANDA”

w teatrze światłym

Najweselsza komedia muzyczna. Szampański film wrzawy, śmiechu, tańca, porywających melodii, ekscentr. przygód i arcyplikant. awanturk reż. głośnego Karola Lamaca tw. „C. K. Feldm.

KARNAWAŁ I MIŁOŚĆ

głównych urocz. wiedeńska Lierr Deyers, Herman Thimig
oraz znany komik Hans Moser

Muzyka Johan Strauss. Przepych. — Wystawa — Przeboje wo piosenki. 2 godziny wesołej zabawy — 2 godziny bez trosk i zmartwień. — Ponadto w programie najnowszy tygodnik Foxa.

Początek seansów w dniu powszednie o g. 5, 7 i 9 10 w niedzielę i święta o godz. 3 popoł. Program Nr. 7. Sala centralnie wentylowana.

rada, Lysiec, Klepaczka, Starcza, Własna, Poczesna, Poczesna kol. Bargły, Zawisna, Zawodzie, Dębowice, Rudnik Wielki i Rudnik Mały.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Czwartek: „Domek z kart”.
Piątek 9 listopada „Lilla Weneda”.
Sobota, 10, 11. „Piękna Marsyljanka”.

REPERTUAR IN TEATROW.

ŚWIT: „Syn King-Konga”.
WANDA: „Karnawał i miłość”. —
APOLLO: Maskarada.
SZTUKA: Zbrodnia w Trinidad.
UCIECHA: „I cóż dalej szary człowieku”.
SLONKO: „Maharadża Rampuru”.
PROMIEN: „Bunt młodzieży” i „Tajemnica ogrodu zoologicznego”.
ADRIA: Czy Lucyna to dziewczyna.
BAGATELA: „Gniazdo zakochanych” oraz rewja pt. Hopta! Hopta!
KINO DOMU ŻOLNIERZA: od poniedziałku 5 listopada do piątku 9 listopada br. „Chcemy męża” w roli gł. Jacqueline Logan.

—xx—

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO.

Dzisiaj w czwartek na przedstawieniu po cenach najniższych po raz 24-ty świetna komedia muzyczna „Domek z kart”. Jutro w piątek, po cenach niższych, ciesząc się dużą frekwencją widzów „Lilla Weneda” J. Słowackiego, po raz 17-ty. W próbach pod kierunkiem reż. J. Karbowskiego, niegrana na naszej scenie komedia P. Bertona „Piękna Marsyljanka”, która ukaże się w sobotę, 10 bm. z p. Ankiewicz-Szykowską w roli tytułowej i p. Białkowskim jako Napoleonem.

Jak Kraków uczci dzień 11 listopada.

Obchód związany z rocznicą odzyskania Niepodległości rozpocznie się w Krakowie w sobotę, dnia 10 bm. Przedstawia się on następująco: Godz. 16.30 Uroczysta Akademja kolejowego Przysposobienia Wojskowego w Domu Kolejowym, św. Filipa 25. Godz. 18-a: Uroczystość na Ryuku Gł. od strony ul. Szewskiej, muzyka fanfar z wieży ratuszowej, przemówienie przedstawicieli miasta, zapalenie znicza, hołd pamięci poległych za Ojczyznę, odegranie hymnu narodowego, koncert orkiestr wojskowych i pochód orkiestr ulicami miasta. Godz. 19-a: Uroczysty wieczór dla żołnierzy zalogi krakowskiej w Domu Żołnierza polskie-

go. Godz. 19-a: Uroczysta Akademja Poczto-wo Przysp. Wojsk. w sali Związku Młodz. Przemysł. i Ręk. przy ul. Skarbowej 2. Wieczorem: Obchody i uroczystości w różnych organizacjach i związkach. Iluminacja historycznych budowli Krakowa.

W niedzielę, dnia 11 bm.: Przedpołudniem: Uroczyste poranki we wszystkich szkołach krakowskich. Godz. 9-a: Uroczyste nabożeństwo w Katedrze na Wawelu celebrowane przez Księcia Metropolite Sapięche. Pieśni chóralne w wykonaniu Tow. Śpiew. „Echo”. — Po nabożeństwie zaprzysiężenie uczniów Szkoły Podchorążych 20 p. p. Ziemi Krakowskiej na dziedzińcu królewskim na Wawelu. — Równocześnie odbędą się nabożeństwa w świątyniach innych wyznań. Godz. 11-a: Defilada przy ul. Basztowej pod Barbakanem od strony pomnika Grunwaldzkiego. Następnie akademje w organizacjach robotniczych. Godz. 13.30: Otwarcie mostu na Białusze na Osiedlu. Godz. 20-a: Uroczyste przedstawienie w Teatrze M. im. J. Słowackiego „Rzeczpospolita Pochów” L. II. Morstina.

ROczNICA LISTOPADOWA A NOWE PLANTY.

W związku z nadchodzącą rocznicą odzyskania Niepodległości, którą obchodzić będziemy w dniu 11 bm. Związek Przyjaciół Drzewek proponuje wstawienie do programu uroczystości punktu „sadzenia drzewek” na terenie miasta. Obywatele zgrupowani w Związku motywują swój wniosek potrzebą uczczenia święta Niepodległości nie tylko słowami lecz czynem. Obygodny poparcia projekt Związku Przyjaciół Drzewek nie przebrzmiał bez echa.

Jak będą wyglądały bulwary przy placu Groble.

Na posiedzeniu Zarządu m. Krakowa odbytem dnia 7 bm. pod przewodnictwem Wiceprezydenta Klimeckiego wybrano specjalną Komisję w skład której poza członkami Zarządu Miejskiego powołany został szereg Radnych m. oraz specjalistów technicznych. Zadaniem Komisji ma być rozpatrzenie i zaopiniowanie projektów architektonicznych rozwiązania murów bulwarowych na placu Groble oraz opracowanie planu zabudowy sąsiednich terenów w celu trwałego usunięcia niebezpieczeństwa powodzi w mieście.

W dalszym ciągu posiedzenia omawiana była sprawa kolonu reklamowych w związku

Przedsiębiorstwo Elektrotechniczne
Inżynier Bolesław JURSKI
Kraków, ulica Jagiellońska L. 4. — Telefon 131-98.

Ekstremne i nieświeżenie wnętrza i wystaw lokali handlowych
osiąga się
używając **żarówkę „Rex”**
Oferujemy i prospektów na żądanie bezpłatnie.

Życie gospodarcze

Na co będzie użyta danina szkolna?

Minister skarbu zapowiedział w swej mowie, wygłoszonej w Sejmie, wprowadzenie w przyszłym roku budżetowym t. zw. daniny szkolnej, przeznaczonej specjalnie na cele oświatowe. Projekt ten ma się znaleźć wkrótce na porządku obrad sejmowych. P. Zawadzki wyjaśnił natomiast, że wymiar daniny szkolnej uzależniony będzie od wielkości zajmowanego mieszkania. Będzie to zatem nowa forma podatku od lokali.

Pozatem wiadomo jedynie, że wpływy z daniny nie będą przeznaczone na budowę szkół, lecz użyte zostaną na wynagrodzenia dla nauczycieli, głównie za godziny nadliczbowe. — Z pieniędzy tych będą także pokrywane wydatki na członków komisji egzaminacyjnych oraz pensje dentystów i lekarzy szkolnych.

Pobór daniny rozpocznie się z dniem 1 kwietnia 1935 r. Ogólny wpływ z tego źródła, spodziewany jest w wysokości 18 milionów zł.

Bezrobocie wciąż rośnie.

Według ostatnich danych biur pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia, liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie całego kraju w dniu 3 bm., wynosiła ogółem 296 801 osób wykazując wzrost bezrobocia w ciągu tygodnia o 3,358 osób.

Koszt utrzymania armji.

Jaki jest stan liczebny naszej armji? Ile kosztuje jej wyżywienie i umundurowanie? Odpowiedź na te pytania daje preliminarz na r. 1935/36. Według tego preliminarza siły zbrojne Polski na lądzie obejmują: oficerów 17.960, szeregowych zawodowych 37.000, szeregowych niezawodowych 211.000. Cyfry te nie uległy zmianie w porównaniu z rokiem ubiegłym, natomiast są zmiany w dodatkowych kategoriach służby, mianowicie w liczbie urzędników, których preliminarz ustala na 5.010 i funkcjonariuszy niższych — 2.790.

Place wynoszą ogółem złotych 234.530.000 rocznie, a rozdzielone są w sposób następujący: oficerowie otrzymują z tego 107.890.000 zł., podoficerowie zawodowi — 98.800.000 zł., szeregowi niezawodowi 7.620.000 zł., urzędnicy —

14.650.000 zł., funkcjonariusze niżsi i służba 5.570.000 zł.

Ryczałt na wyżywienie ludzi wynosi zł. 45.978.000, na wyżywienie zwierząt 11.782.000 zł. Ryczałt mundurowy 11.320.000 zł.

Marynarka liczy według preliminarza 425 oficerów, 1.910 szeregowych zawodowych, 3.160 szeregowych niezawodowych, 161 urzędników i 145 funkcjonariuszy niższych i służby. — Place w marynarce wynoszą ogółem 8.170.000 zł., z czego przypada na oficerów 3.240.000 zł., na podoficerów zawodowych 3.810.100 zł., na szeregowych niezawodowych 385.000 zł., reszta na urzędników i funkcjonariuszy niższych. Wyżywienie marynarki kosztuje 1.568.000 zł., umundurowanie 150.000 zł.

Od środy dn. 31 października w kinoteatrze „APOLLO”

Arcydzieło, które bije na głowę wszystkie najwspanialsze filmy świata. — Arcydzieło, które nieśmiertelnie przetrwa wieki, jako idealny wyraz piękna i arcyzmu!

MASKARADA

romans młodej wiosni miłości, owiany wytworną nikanterą, szampańskim humorem Czarodziejski przepych wstawy, jakiego nie zna świat! Noce nad modrą Dunajem przy dźwiękach upojnych walców. Muzyka, piosenka, werwa, szaleństwo. Realizował znany światowej sławy śpiewacy z czołowym tenorem Wielkiej Opery Wiedeńskiej na czele. — Ten najszlachetniejszy film — który kosztował miliony — jest nieustanną sensacją Londynu, Paryża i Berlina. — Wszelkowiatawa sława tego filmu świadczy o jego fenomenalnej doskonałości.

Soczewka ważąca 20 ton.

W miejscowości Corning w Stanach Zjedn. odlano w hucie olbrzymią soczewkę, która waży 20 ton. Średnica jej wynosi przeszło 5 metrów a grubość 69 centymetrów. Soczewka przeznaczona jest dla jednego z obserwatoriów astronomicznych w Ameryce.

40 podatków na walce z kryzysem.

(Z DYSKUSJI BUDŻETOWEJ W SEJMIE).

W uzupełnieniu podanej wczoraj przez „Głos Narodu” dyskusji sejmowej na uwagę zasługują jeszcze następujące momenty:

Posel Rybarski (Stron. Narod.) stwierdził, że preliminarz na rok przyszły podatek kryzysowy w wysokości 28 milj.

OPARTY JEST NA BŁĘDZIE RACHUNKOWYM,

co ostatecznie przyznać musiał min. skarbu Zawadzki. Mówca stwierdził, że do walki z kryzysem powiększono ciężary publiczne do ogólnej sumy 250 milj. pod 40 różnymi tytułami. Państwo jako dłużnik paraliżuje możliwość odbudowy gospodarczej kraju. Poprawa możliwa tylko na drodze daleko sięgających oszczędności. Przedsiębiorstwa państwowe dały 8 milj. dochodu za pół roku, a tymczasem preliminarz się z tego źródła 55 milj. Tartaki państwowe są deficytowe, chociaż otrzymują surowiec po cenach minimalnych.

Przemysł krajowy a rzeczywistość.

Pos. Tempka (Ch. D.): Wchodząc do gmachu sejmowego zauważyłem łańcuch aut rządowych i stwierdziłem, z ciekawości marki: 4 Buicki, 4 Austro Daimlery, 2 Cadillaci, 2 Chevrolety, 3 Paccardy, 1 Fiat. Tak wygląda popieranie przez rząd wytwórczości krajowej. Mówca twierdzi, że ministra skarbu i premiera cechuje przesadny optymizm, mówca zaś jest innego zdania. P. premier uważa, że sytuacja budżetowa nie zagraża naszej walucie. Co z tego, że waluta jest stała, ale praktycznie tej waluty niema w obiegu.

W ostatnim czasie nastąpiło zupełne przegrupowanie i zbagatelizowanie starych sojuszków, a pozawieranie nowych. Związują się ściśle stosunki z temi właśnie państwami, które pragną obalić Traktat Wersalski.

Nie wątpię, że w obozie sanacyjnym są ludzie, którzy widzą, że niedobrze się dzieje u nas.

Po posle Faustyniaku (NPR.), który omówił zwłaszcza sposób przeprowadzania wyborów, pos. Thon (sjonista) narzekał na fortytowanie wsi kosztownymi miast, zapytywał, dlaczego Polska ratuje Niemcy przed odosobnieniem.

Posel ks. Szydelski (Zjed. Chrz. Społ.) wyraził zadowolenie z wystąpienia min. Becka w Genewie, jednocześnie wyraził jednak przekonanie, że nasz sojusz z Francją jest kamieniem węgielnym bezpieczeństwa i pokoju w Europie.

Posel Miedziński (BB.) polemizował z przedstawicielami opozycji ironizując, że istotnie najlepiej byłoby, gdyby podatków nie pobierano. Co do Związku Obyw. Pracy Kobiet, w którym ujawniono ostatnio nieporządki, mówca podniósł, że Związek utrzymuje świetlice, biblioteki, stacje opieki itp. Pominął jednak p. Miedziński w swej obronie fakt, że Episkopat w lutym br. piętnował zgubną, demoralizacyjną działalność Z. P. O. K. Co do przekupstwa i protekcji i niewłaściwych okoliczności pewnych starostów reagował p. Miedziński w sposób mało poważny: „Czy my kiedykolwiek twierdziłszy, że głupi są tylko w opozycji? Nieprawda. Są i u nas”. „Idzikowski siedzi w więzieniu, a w naszym systemie siedziałby na tych ławach”. Ludzie, aktywnie zajmujący opozycyjne stano-

NOWO-OTWARTA RESTAURACJA I KAWIARNIA

„ZACISZE”

przy ulicy SZEWSKIEJ 27 (róg plant)

poleca znakomite obiady, menu z 3-dań i zł. 50 gr. kolacje oraz śniadania wiedeńskie. Bufet obficie zaopatrzony w zimne i ciepłe zakąski.

Codziennie wieczór od 7:30 koncert znakomitego kwartetu oraz dancing, przy cenach potraw i napojów nie podwyższonych.

Znowu 420 majątków ziemskich na licytacji.

W ostatnim numerze „Czasu” ogłoszono nową serię 420-u majątków ziemskich na terenie różnych powiatów b. kongresówki, które przeznaczono są na sprzedaż w drodze przymusowej licytacji z tytułu zaległych rat w Twie Kredytowym Ziemskim w Warszawie. Największą ilość licytowanych majątków przypada na województwa lubelskie i łódzkie.

Pomyślny stan zasiewów ozimych.

Stan zasiewów ozimych, ustalony na podstawie 3.537 sprawozdań korespondentów rolnych Gł. Urz. Stat., przedstawia się przeciętnie dla całej Polski w stopniach kwalifikacyjnych następująco: pszenica 3.5, żyto 3.6, jęczmień 3.4, rzepak 3.8, konieczyna 3.2.

Siewy oziminy, zarówno wcześniejsze, jak i późniejsze, według przeszło 75 proc. odpowiedzi korespondentów, odbywały się w warunkach pomyślnych. Jedynie w woj. krakowskim większość odpowiedzi stwierdza niepomyślne warunki dla siewów późniejszych. Prawie wszyscy korespondenci donoszą, że ciepła i słoneczna dla wegetacji oziminy było dostateczne.

Ilość wilgoci w roli była dostateczna. Wyjątek stanowią województwa: łódzkie, poznańskie i pomorskie, gdzie przeważały odpowiedzi o niedostatecznej ilości wilgoci w roli.

Drugi pokos siana, według 83 proc. odpowiedzi korespondentów rolnych, odbył się we wszystkich województwach w warunkach pomyślnych.

Zbiór okopowych we wszystkich województwach odbywał się w warunkach pomyślnych, co stwierdziły prawie wszystkie odpowiedzi korespondentów.

Wystąpienie szkodników na zasiewach ozimych stwierdziło tylko 11 proc. odpowiedzi korespondentów: są to przeważnie myszy. Znaczniejsze wystąpienie tych szkodników zauważono w woj. południowych.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty

ANTONI ROTHE

Fabryka świec kościelnych

poleca

znane ze swej dobroci wyroby

Kraków, ul. Sławkowska 20

Tel. Nr. 121-74.

Rok zał. 1879.

Huty eksportują żelazo

po coraz gorszych cenach.

Związek Polskich Hut Żelaznych ogłosił sprawozdanie za rok 1933. Ze sprawozdania tego okazuje się, że w roku ub. napięcie kryzysu w hutnictwie żelaznym nieco osłabło. Rynek krajowy zaczął wykazywać nieco większą chłonność, równocześnie zaś wzmagala się działalność eksportowa hut. Wytwórczość w stosunku do roku 1932 wzrosła w dziale wielkich pieców o 53,8 proc. w stalowni o 48,4 proc. walcowni o 45,7 proc. raskowni o 36,7 proc.

Jedynie w dziale dalszej obróbki wytwórczość spadła o 5,7 proc.

Zamówienia syndykatu P. H. Ż., będące miarą chłonności rynku wewnętrznego, wzrosły w porównaniu z r. 1932 o 18 proc. Ogólny jednak obrót hutnictwa zwiększył się zaledwie o 12 proc., ze względu na dokonaną w roku sprawozdawczym obniżkę cen żelaza wewnątrz kraju.

Zużycie żelaza na jednego mieszkańca w Polsce wynosiło w roku sprawozdawczym: 11,6 kilogramów.

Dodatnie wyniki walki z nieszczęśliwymi wypadkami dało się zauważyć już w ciągu roku sprawozdawczego: mimo wzrostu absolutnej liczby nieszczęśliwych wypadków, częstotliwość ogółu wypadków w hutnictwie żelaznym Polski spadła do 7,8 (na 100 tysięcy robotników-godzin) wobec 8,3 w roku poprzednim.

S. p.

O. M. STEFAN WAWRZKOWICZ

Kapłan Zakonu OO. Franciszkanów
Doktor św. Teologii, Definitór,
długoletni Profesor w Seminarjum
zakonnym,

urodzony w 1867 r. po długiej chorobie zaopatrzony Św. Sakramentami zasnął w Panu dnia 7 listopada 1934.

Nabożeństwo żałobne

rozpocznie się dnia 9 listopada o godz. 8-ej poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz rakowicki

Na smutny ten obrzęd zaprasza Znajomych i Wiernych

Konwent OO. Franciszkanów.

Walka z kościołem w Meksyku.

Meksyk 7. 11. (PAT). W stanie Yucatan władze kościelne nakazały zamknięcie kościołów. Po zarządzeniu tem z polecenia gubernatora przed kościołami wystawiono posterunki policyjne.

Z miejscowości Cuatmas donoszą, że tamtejszy kościół protestancki oddany został na siedzibę nowoutworzonego związku robotników i pracowników rolnych.

Parlament Stanu Queretare uchwalił dziś ustawę, na podstawie której liczba księży zostaje znacznie ograniczona. W mieście arestowano dwóch księży, którzy odprawiali nabożeństwa w domach prywatnych. W Stanie Durango zabroniono odprawiania nabożeństw; od 1. listopada nabożeństwa nie są już odprawiane w 9 stanach Meksyku.

Obrady „biskupów“ ewangel. w Berlinie

Berlin, 7. 11. (PAT). Wczoraj rozpoczęły się w Berlinie obrady wszystkich ewangelickich krajowych „biskupów“ Rzeszy. Obrady te wobec konfliktu, który od dłuższego czasu panuje w kościele protestanckim w Niemczech, posiadają decydujące znaczenie. Przybyli na nie również „biskupi“ Meiser (Bawaria), Wurm (Wirttembergia) i Mahrrens (Badenia), znajdujący się w ostrej opozycji do urzędowego kościoła Rzeszy z „biskupem“ Muellerem na czele. Prowadzili oni w ciągu dni ostatnich z kierownictwem urzędowej grupy wyznaniowej rokowania dla znalezienia drogi do porozumienia. Rząd Rzeszy zachowuje na razie w tym sporze całkowitą rezerwę, czego wyrazem było oświadczenie kanc. Hitlera, złożone w rozmowie z opozycyjnymi „biskupami“. Nie należy jednak przypuszczać, by rząd pozostał nadal na uboczu, gdyby nie udało się stronom osiągnąć zgody.

Hitlerizm a prasa katolicka.

Berlin, 7. 11. (PAT). Wychodzący w Fuldzie organ katolickiej kurii biskupiej „Bonifaz-Bote“ otrzymał od „policii państwowej upomnienie spowodu krytyki ustawodawstwa narodowo-socjal. o ochronie młodego pokolenia przed chorobami dziedzicznymi. Władze zagroziły zastosowaniem cenzury prewencyjnej, względnie zawieszeniem pisma, jeżeli tego rodzaju artykuły krytyczne będą ukazywać się na łamach pisma.

Przemycanie żydów do Palestyny.

Warszawa, 7. 11. (PAT). Władze śledcze w Warszawie wpadły na trop zorganizowanej bandy, zajmującej się przemycaniem przez Wiedń Żydów do Palestyny. W związku z tem zostali aresztowani: Furmański i Leck, Jakób i Hersz Lewin, oraz cały szereg Żydów znajdujących się pod nadzorem policji. Banda ta, była w porozumieniu z zagranicznym biurem podróży we Wiedniu, oraz kapitanem statku, na którym przemycano nielegalnie Żydów do Palestyny.

Gięzka katastrofa samolotu pod Gdańskiem.

Berlin, 7. 11. (PAT). Samolot pasażerski kursujący na linii Królewiec—Berlin, po przelecie nad Gdańskiem zmuszony był do lądowania w pobliżu miejscowości Gross Rakett o 20 km. na południowo-zachód od Lauenburga. Z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn samolot przy lądowaniu spadł na ziemię, przyczem znajdujące się w nim 5 osób poniosło śmierć na miejscu. Na miejsce wypadku wyjechała niezwłocznie komisja śledcza.

Aresztowanie dziennikarki francuskiej w Hiszpanji.

Paryż, 7. 11. (PAT). „Notre Temps“ donosi z Madrytu o aresztowaniu przez władze hiszpańskie francuskiej dziennikarki Simone Tery, współpracowniczki „Oeuvre“. Aresztowanie nastąpiło gdy pani Tery z trybuny prasowej przy słuchiwała się obradom Kortezów. Powodem aresztowania były korespondencje p. Tery, które wywołały niezadowolenie w hiszpańskich kołach wojskowych.

NOWY PREMIER W EGIPCIE.

Kairo 7. 11. (PAT). Prezesem gabinetu został Nassim pasza, który był już premierem egipskim w latach 1920-21 i 1922-23.

Rokowania morskie na martwym punkcie.

Londyn, 7. 11. (PAT). Rokowania morskie stanęły obecnie na martwym punkcie, tak, że w bieżącym tygodniu nie wyznaczono nawet żadnych posiedzeń delegacji, ograniczając się jedynie do prywatnego spotkania szefów delegacji. Główną przeszkodę stanowi sprawa paritetu sił morskich, co do której — jak utrzymują w kołach poinformowanych — nie ma szans kompromisu. W każdej chwili oczekiwano można wypowiedzenia przez Japonię traktatu waszyngtońskiego oraz londyńskiego traktatu morskiego, wobec czego oba te traktaty wygasłyby w dniu 31 grudnia 1933 r. W tych warunkach nie może być mowy o wyznaczeniu daty konferencji morskiej jaka projektowana była na r. 1935. O ile jednak obecne rokowania wstępne nie doprowadzą do porozumienia, to nie jest wykluczone, że planowana konferencja wogóle nie zostanie zwołana, natomiast odbyłaby się konferencja, jaką przewiduje traktat Waszyngtoński w razie wypowiedzenia go przed wygaśnięciem. Jeżeli więc w międzyczasie nie udałoby się uzyskać porozumienia, mocarstwa posiadające będą całkowitą swobodę nieograniczonego zbrojenia na morzu. Delegaci

amerykańscy mieli dać do zrozumienia delegacji japońskiej, że w razie wygaśnięcia traktatów, Stany Zjedn. budować będą po trzy jednostki morskie na każde dwie, budowane przez Japonię. Ta prośba Amerykan nie wzruszyła delegatów japońskich, którzy niezrażeni, oznajmić mieli, że Japonia nie zamierza prowadzić z Ameryką wyścigu w zakresie zbrojeń morskich i budować będzie w ramach „własnych potrzeb. Obecne stadium rokowań charakteryzuje się przeto całkowitą biernością stron i ogólnym wyczekiwaniem. Dyskusja nad propozycją Japonii wyczerpała się. Każda ze stron w przeprowadzonych dotąd rozmowach, powiedziała to, co miała na ten temat do powiedzenia, i obecnie żadne z mocarstw nie chce wystąpić z dalszymi wnioskami, wyczekując inicjatywy któregośkolwiek z dwóch pozostałych mocarstw.

Dzisiejsze rozmowy Simona z Normandem Davisem oraz z szefem delegacji japońskiej Matsudairą miały na celu wyprowadzenie konferencji z obecnego impasu. Watpliwem jest jednak, aby rezultat ten został osiągnięty.

Angielski obserwator procesu w Kłajpedzie

Berlin, 7. 11. Niem. biuro inform. donosi z Kowna, że w czasie procesu przeciwko 126 członkom zakazanych partij kłajpedzkich znany obrońca angielski Lawrence wystąpi w charakterze obserwatora. Lawrence zamierzał podjąć się obrony szeregu oskarżonych, nie otrzymał jednak zezwolenia władz z powodu nieznanomości języka litewskiego.

Nowy ambasador Polski w Londynie.

Londyn, 7. 11. (PAT). Wczoraj o godz. 11 przedpołudniem ambasador Polski Raczyński złożył królowi w pałacu Buckinghamskim swoje listy uwierzytelniające.

O godz. 10.30 przed gmach ambasady polskiej zajęły dwie karocje dworskie. W jednej z nich przybył marszałek dypl. dworu królewskiego gen. sir George Clive, aby towarzyszyć ambasadorowi do pałacu królewskiego. Król Jerzy powitał nowego ambasadora polskiego, przyjął z rąk jego listy uwierzytelnia-

jące i odbył z nim w obecności min. spraw zagr. Simona kilkuminutową rozmowę. Następnie ambasador Raczyński przedstawił królowi po kolei towarzyszących mu członków ambasady. Na tem ceremoniał dworski został wyczerpany i gen. sir George Clive odwiózł ambasadora Raczyńskiego oraz towarzyszące mu osoby karocami dworskimi spowrotem do ambasady. — Zauważyć należy, że ceremoniał dworu królewskiego nie przewiduje przemówień.

Socialistom hiszpańskim odebrano 10 tys. karabinów

Owiedo, 7. 11. (PAT). Policja i oddziały wojskowe skonfiskowały ostatnio około 10 tys. karabinów ręcznych i kilkanaście karabinów maszynowych. Robotnicy stopniowo powracają do pracy. W dniu dzisiejszym podjęta została praca w fabryce broni w Trubia.

Przewidziane zwycięstwo demokratów ameryk.

Londyn, 7. 11. (PAT). Częściowe wyniki wyborów amerykańskich wskazują na decydującą przewagę demokratów i wielkie zwycięstwo prez. Roosevelta. Do izby reprezentantów dotąd wybrano 167 demokratów i 33 republikanów. Dotąd niewiadome są wyniki w 235 okręgach, ale ponieważ dla posiadania większości wymagana jest liczba 218 mandatów, to uzyskanie przez demokratów tej większości nie może ulegać wątpliwości. Biorąc obecny stosunek wybranych można się nawet spodziewać, że większość demokratyczna będzie przytłaczająca. Z wyborów do senatu do którego wybierana jest tylko trzecia część składu senatu, a więc 32 senatorów na 96 mandatów ogółem, wiadomem jest dotąd 11 wyników, a mianowicie wybranych jest 8 demokratów i 3 republikanów. Również co do senatu widoki demokratów są znakomite i liczą oni, że będą posiadali w senacie 2/3 mandatów. Co do wyborów gubernatorów Stanów, wiadomem już jest, że gubernator Stanu New York, demokrat Lehman, został wybrany ponownie, natomiast kandydat republikański Moses poniósł dotkliwą porażkę. Upton Sinclair, który kandyduje na gubernatora Stanu Kalifornia, ma niewielkie szanse zwycięstwa i prawdopodobnie zostanie wybrany dotychczasowy gubernator Merriam.

Wiadomem jest dotąd, że demokraci uzyskali znakomitą przewagę w Stanach Virginia, Floryda, Mississipi, Texas, Arizona, New York, Nevada i Tennessee. W niektórych Stanach doszło do krwawych zająć, w następstwie któ-

rych, byli zabici i ranni, naogół panuje jednak spokój i porządek.

Nowy Jork 7. 11. Godz. 18 (PAT). Dotychczas otrzymano wiadomość o wyborze 208 demokratów i 52 republikanów do izby reprezentantów. Do senatu 18 demokratów i 3 republikanów.

Przepadł filar bolszewizmu.

Nowy Jork, 7. 11. (PAT). Dotychczasowy gubernator Stanu Kalifornia Merriam odniósł zwycięstwo nad Upton Sinclairem uzyskując 125 tys. głosów większości. Gubernator Merriam oświadczył, iż wyniki wyborów są dowodem, że fantastyczne bolszewickie projekty Upton Sinclaira nie odpowiadają obywatelom kalifornijskim, którzy pozostają wierni postępowemu amerykańskiemu i wypróbowanym metodom rządu.

Warszawa, 7. 11. (Telef.). W Paryżu odbył się w grudniu ponowne zebranie Zarządu Francusko-Polskiego Konsorcjum kolejowego. Obiegające dotąd wieści jakoby zapadła już decyzja co do zakupu taboru kolejowego dla ma-

Pod Protektoratem Jego Eks. Ks. Biskupa

Bra K. TOMCZAKA

Popularna PIELGRZYMKA

do RZYMU

wraz ze zwiedzaniem

Wiednia, Wenecji, Padwy (Neapolu).

3/1 — 13/1.

ZŁ. 425.—

Zapisy i informacje:

AKCJA KATOLICKA w ŁODZI,
ul. Ks. Skorupki 1 a.

Wagons-Lits / Cook, Kraków, Sławkowska 12.

gistrali węglowej są przedwczesne. Na transakcję tę wymagana jest suma około 100 milionów franków fr. Sprawa zakupu taboru będzie przedmiotem dalszych obrad na posiedzeniu grudniowym.

Rocznica przewrotu bolszewickiego.

Moskwa, 7. 11. (PAT). Dziś w siedemnastą rocznicę istnienia państwa sowieckiego odbyła się na Czerwonym Placu defilada wojska a następnie manifestacja ludności cywilnej. Obecni byli najwyżsi dygnitarze partyni i państwa ze Stalinem, Mołotowem i Kałinem na czele. Defiladę odbierał komisarz obrony Woroszyłow. Na trybunie dyplomatycznej była obecna delegacja mongolskiej republiki ludowej z premierem Gendusem na czele. Wszystkie pisma charakteryzują położenie związku sowieckiego i dają dodatni bilans 17-lecia istnienia państwa, składając zapewnienie odnośnie pokojowości polityki sowieckiej, wzywając jednocześnie do dalszego wzmocnienia stanu obrony kraju. Z pośród sukcesów z dziedziny polityki zagranicznej, prasa sowiecka szczególnie podkreśla zbliżenie z Francją, Stanami Zjedn. oraz wystąpienie do Ligi Narodów. Wieczorem Kałina wydał na Kremlu przyjęcie dla członków rządu, korpusu dyplomatycznego, korespondentów zagr. oraz wybitniejszych przedstawicieli społeczeństwa sowieckiego.

Gen. Georges opuścił szpital.

Paryż, 7. 11. (PAT). Członek najwyższej rady wojennej gen. Georges, który odniósł poważne rany podczas zamachu marsylskiego, opuścił już szpital i udał się na rekonwalescencję na Riwierę francuską.

Do Berezy.

Warszawa, 7. 11. (Telef.). W tych dniach przewieziono przez Warszawę do Berezy Kartuskiej działaczy „ukraińskich“, którzy zostali postanowieniem sądziego śledczego przekazani do obozu odosolnienia. Na okres trzech miesięcy osadzono w Berezie kierowników ukraińskich spółdzielni Fiedora Peruna, Włodz. Barana i Mikołaja Czopika.

Zjazd niższych pracowników.

Warszawa, 7. 11. (Telef.). W dniach od 7 do 10 grudnia odbędzie się zjazd delegatów okręgowych kół związku niższych pracowników państwowych. Omawiane będą sprawy, związane z uposażeniami i położeniem materialnym tych pracowników.

LEKARZE UBEZPIECZALNI OTRZYMUJĄ 1 ZŁ. ZA GODZINĘ PRACY.

Warszawa, 7. 11. (Telef.). Związek lekarzy ubezpieczalni społecznych opracował zestawienie, ilustrujące spadek zarobków personelu lekarskiego, zatrudnionego w instytucjach ubezpieczalni społecznych. Skutkiem uzależnienia uposażeń lekarskich od wpływów do kas ubezpieczalni społecznych wynagrodzenia lekarzy spadły w wielu wypadkach poniżej jednego zło tego za godzinę pracy. Większość lekarzy zarabia od 90 do 150 zł. miesięcznie.

Anglia rozszerzyła traktat handlowy z Sowietami.

Moskwa, 7. 11. (PAT). Droga wymiany not między Foreign Office a ambasadą ZSRR, w Londynie rozszerzono angielsko-sowiecki traktat handlowy z dnia 15 lutego r. b., przyznając towarom sowieckim klauzulę największego u-

przywilejowania w szereg dominacji i kolonii brytyjskich. Tę samą klauzulę strona sowiecka przyznała produktom i towarom, pochodzącym z danych terytoriów.

Dziś na ekranie teatru świetlnego „UCIECHA“ Starowiślna 15.

Rozgłośna powieść **TALLADY.** — Dramat na tle stosunków w dzisiejszych Niemczech

I cóż dalej szary człowieku?

Wytwórnia Universal, twórczyni „Człobi“ i „Wiosennej Parady“. — Reżyserował F. BORSAGE
W rolach głównych **Douglas Montgomery i Margaret Sullavan.**

Akcja filmu rozgrywa się w jednym z miast niemieckich oraz w Berlinie.

Dni ważnych rozstrzygnięć we Francji.

Paryż, 7. 11. (PAT). Min. przemysłu i handlu Lamoureux, który dziś wieczorem miał wyjechać do Moskwy, po posiedzeniu rady ministrów odłożył ten wyjazd do bliżej nieokreślonego terminu. Interpelowany przez dziennikarzy oświadczył, że położenie polityczne w chwili obecnej jest zbyt poważne, aby mógł on opuścić Paryż. Zbliżające się debaty w izbie wymagają jego obecności. Ponadto minister zaznaczył, iż wczoraj rozpoczął rokowania bilateralne z Belgją, przewidziane przez konferencję bloku złotego.

FR. HARPER.

43

Dług Hanka Wolskiej.

Powieść współczesna.

Profesor Sinnkraft zmienił się w jednej chwili: teraz uczestniczył w zebraniu słynny uczony, twórca „teorii o powstaniu światów”, dla którego odtąd przestało istnieć wszystko ziemskie: zwrócił w stronę ufodego inżyniera surową, stęszą twarz, spojrzawsz wzrokiem drapieżnego ptaka i rzucił krótko jak rozkaz:

— Proszę!

Lachowicz już przyszedł nieco do siebie: zaczął jękać się, ale w miarę rozwijania gigantycznego planu rozpałał się coraz więcej: drgały nozdrza, fosforyzujące oczy błyszczały natchnieniem, zarumienił się, zapal rozwiązał ruchy, które się stały szerokie i mocne.

W kilku jasnych, zwiezłych zdaniach naszkicował hipotezę eteru we wszechświecie, potem secharakteryzował hipotezy Flammariona, Einsteina, Sinnkrafta. Jeśli wszechświat jest rzeczywiście morzem wibrującego eteru, z którego powstała materia w jej wszystkich odmianach, to jego doświadczenie stwierdzi hipotezę naukową, czyli będzie sam przemieniał eter w materię. Na zakończenie pokrótce opisał generator „Vis”...

Dembowicz tkinał głową. Zrozumiał.

Zabrał głos profesor Sinnkraft. W przeciwieństwie do Lachowicza mówił z takim

chłodem, że się wytworzyła atmosfera trochę nieprzyjemna: powołał się na swoje nowe obliczenia matematyczne, czego nikt nie rozumiał. wspominał o niedawno odkrytych obłokach spiralnych, które ośobiście uważał za chmury eteru: z nich bezwzruszenia powstana nowe światy, ale za kilka miliardów lat: obłoki w kosmosie — tak zwane wyspy — są oddalone od naszej planety o czterysta pięćdziesiąt milionów lat światła: — właśnie takie obłoki będzie można wytwarzać sztucznie przy pomocy maszyny „Vis”

Balicki, który przed dziesięciu minutami podniósł do ust kieliszek koniaku, zniemochomiał w tej pozycji, z napół otwartych ust głośno wydobywał się urywany oddech.

Dembowicz uśmiechał się. Pod krzaczastymi brwiami żywe oczy błyszczały zdumieniem: dożył prawie osiemdziesiątki, ale nie podobnego jeszcze nie słyszał. W lewej ręce trzymał zgastego papierosa, o którym dawno zapomniał, prawą poprawił zsuwającą się z kolan laskę i założył monokl. Szkiełko podniosło lewą brew i na czole skóra ułożyła się w kilka łukowatych zmarszczek. Zaczął mówić cichym, jak zwykle, głosem, ale tak wyraźnie, jakby zosobna akcentował każde słowo:

— Otóż założyliśmy stowarzyszenie, by dać możność wynalazcy przeprowadzić doświadczenie, my, to jest: panna Han — wymienił to imię z pewnem ociąganiem się — pan Balicki i ja. W tym celu spółka składa pół miliona złotych do dyspozycji pana inżyniera.

Balicki siedział poważny, wzruszony, pełen godności posągu brązowego.

Sinnkraft obrzucił dziewczynę spojrzaniem drapieżnego ptaka.

Han uśmiechała się dziwnie.

Lachowicz też spojrział. Widział jak przez mgłę jej dziwny uśmiech; w głowie huczało nieznosnie, leciały myśli w zawrotnym pędzie: rozległa polana, tłum robotników... deski, belki... beton... tumany kurzu... trzeszczące traktory... stal, szkło... hala doświadczenia!

— Tak... chciałbym dożyć tego dnia — rzekł stary redaktor, jakby w odpowiedzi na myśli Lachowicza, i błysnął oczami.

Rozdział XVII.

Zbliżała się północ. W powietrzu unosił się trwożny niepokój. dalekie miasto przykryła szeroka kopuła krwawej łuny.

Lachowicz postawił samochód do garażu i poszedł odprowadzić Han do przystanku. Okazało się, że ostatni tramwaj odszedł przed chwilą.

— Pojadę taksówką — powiedziała.

Przeszli w milczeniu kilkaset kroków, zanim znaleźli auto, stojące samotnie na rogu. Hanka otworzyła drzwi, wsiadła i wyciągnęła rękę na pożegnanie. Zauważyła jego płonący wzrok i uśmiechnęła się, wzruszając ramionami.

W jednej chwili znalazł się obok dziewczyny. Pochwylił w ogromną dłoń jej rękę, ścisnął tak mocno, że omal nie krzyknęła z bólu, i rzucił złym, stłumionym głosem przez zaciśnięte zęby:

— Dość tego! Teraz muszę się dowiedzieć kim pani jesteś!

— Czy nie szkoda... — zaczęła łagodnie.

— Dokąd, proszę pana? — przerwał szofer.

— Hanka chciała zaprotestować, bo przecież nie mieli wspólnego „dokąd”, ale przemilczała.

Zresztą wyręczył ją Lachowicz:

— Na Wole!

Podczas długiej jazdy mocno trzymał wąskie delikatne ręce w swoich spracowanych dłoniach, jakby się obawiał, że mu da chwila ucieknąć. Jej natura, od dzieciństwa nie znosząca przemocy w żadnej formie, ukorzyła się przed wolą tego człowieka i przyjęła ją bez sprzeciwu i nawet bez przykrości.

Na kilkaset kroków przed stacją doświadczenia Lachowicz zapukał w szybę i samochód zatrzymał się. Poszli na piechotę. Piotr otworzył furtkę, nie okazując zdziwienia, gdyż był przyzwyczajony do wizyt pana inżyniera w najbardziej nieprawdopodobnych godzinach. Stróż coś meldował Lachowiczowi, i Hanka, nie czekając, weszła do budynku sama.

Wizyta Mac Alistera i wyczerpanie nerwowe po konferencji Dembowicza w połączeniu z prześladowaniem ją cały dzień przeżyciem, że znów coś zajdzie, złożyły się na nastrój pełen trwogi; nigdy nie obawiała się ciemności, ale dziś nieoświetlone wnętrza hali gniotły ją, wydawało się groźnem jak śmierć, straszne jak nieskończoność.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Najwyższe odznaczenie na Wystawach w Katowicach i Radomiu.

Największy w Polsce

Skład Aparatów i Przyborów Kościelnych

Pracownia: Telefon 134-65. Fr. Kopaczyński i Ska Sklep: Telefon 123-30. Kraków, ul. Bracka 2.

Posiada na składzie wielki wybór materiałów na SZTANDARY, oraz zakończeń do tychże z brązu, złoconych, srebrzonych, z emblematami Organizacji Wojskowych, Legionowych, Strzeleckich, Cechowych, Harcerskich, Strażackich i t. p.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie. Rewiru V. ul. Bonarka 18. Sygn. V. Km. 12/34.

Strona Egzekwująca, Zakład Ubezpieczeń od Wypadków we Lwowie Oddz. w Krakowie. Strona zobowiązana, Inżynier Janusz Schurak w Borku Fałęckim.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie V. rewiru Piotr Bill mający kancelarię w Krakowie przy ul. Bonarka L. 18, na podstawie art. 602 Kpc. podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 24 listopada 1934 r. o godzinie 11-tej, w Borku Fałęckim w Zakładach „Sol-vay” odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do P. inżyniera Janusza Schuraka składających się z maszyny do pisania „Ideal”, 4 wozów do robót ziemnych na podwoziu żelaznym o 2-ach osiach, 2-ach kafarów drewnianych z babą żelazną, kuźni polowej, betoniar-ki ręcznej typu „Lorenz” „materiału drzewnego 5 m³ sosnowego, a 1 cal grubości, około 20 do 24 ctn. okraglaków 5 m³ sosnowych, oszacowanych na łączną sumę Zł. 3050.—. Ruchomości te można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 5. listopada 1934 r.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru V. Piotr Bill.

Złóż składkę na powodzian!

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI

JOZEFA GAUDYNA

Kraków, ul. Zybkiewicza L. 5. gmach P. K. O. — Telefon Nr. 139-28.

Wykonuje wszelkie roboty według najnowszych żurnali paryskich i londyńskich. — Wykonanie pierwszorządne.

Ceny bezkonkurencyjne.

Dla P. T. Urzędników specjalne zniżki!

Ks. Marcin Rolewski:

„Świąteczna Królowa Polski Jadwiga”

Źródłowy życiorys Sługi Bożej Jadwigi jako Królowej i Świętej

Cena 2.50 zł.

Skład główny w księgarni św. Wojciecha w Poznaniu albo u Autora w Jarosławiu, Nr. konta poczt. 145.541.

Społeczne Biuro Pośrednictwa Pracy dla

Służby Domowej i pokrewnych zawodów Rynek Gł. 29, II-piętro, telefon Nr. 104.83 Godz. zgłoszeń od 9—1 i od 4—7 popoł. — poleca żeńską służbę domową. —

Agro-nom z wyższym studjum rolniczym, odbyta praktyką w kraju i zagranicą, stanu wolnego, poszukuje posady — w admin. Dóbr ziemskich łącznie z gospod. rybnem i lasowem. Łaskawe zgłoszenia proszę skierować do admin. Głosu Narodu pod „AGRONOM”.

Kapelusze męskie na obecny sezon poleca

Antoni Jarosz, Kraków, Sławkowska 24 Dom XX. Marków. Wykonuje wszelkie reperacje.

JEDYNA NAJSTARSZA POLSKA FIRMA

ODLEWNIE DZWONÓW

BRACI FELCZYŃSKICH W KAKUSZU

LUDWIK FELCZYŃSKI I SK. W PRZEMYSŁU

ul. Króla Jana Sobieskiego 25.

ul. Krasieńskiego 67.

Nowość!

Pęknięte dzwony historyczne spaja wynalazkiem Ludwika i Michała Felczyńskich pod gwarancją uzyskania pierwotnego dźwięku i tonu.

Dostarcza dzwony wszelkich rozmiarów i tonów według najnowszych szablonów francuskich.

Wykonuje kompletne żelazne dzwonnice.

Wysyła na żądanie strony specjalistę w celu udzielenia fachowych porad i wskazówek.

KADZIDŁO Kościelne Królewskie zł. 5.90, doborowe 4 zł. za kg wraz z opakowaniem. Dostarcza Laboratorium „Derma”, Kraków Plac Nowy 16/8.

Przy zakupach towaru powoływać się na ogłaszających się w „Głosie Narodu”.

Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Ogłoszenia zwykłe za wiersz milimetrowy . . . 20 gr.
Nadesłane . . . 50 „
Komunikaty po kronice . . . 60 „
na 1-szej . . . 70 „

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz . . . 10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.
Ogłoszenia zamiejscowe o 30% drożej.
Za zastrzeżeniem miejsca dolicza się 25 proc.